Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA 8 ŞUBAT 1980 10 LİRA

KULÜP YÖNETEN oy ve para avcıları MEHMET KAYA

Şükrü Saraçoğlu'ndan sonra Fenerbahçenin etrafını Demokrat Partililer sarmıştı

Spor sayfasında

Toplusözleşmelerle elde edilen ücret artışlarını devalüasyon sildi götürdü

100 bin işçi ek protokolle zam istiyor

Ocak ayında imzalanan sözleşme ile birlikte nispi bir ferahlığa kavuştuklarını sanan Teksif üyesi işçiler son devalüasyondan sonra sözleşme öncesi şartlara hatta daha da geriye döndüler. İşçiler şimdi ek protokol yapılmasını ve yeni zamlar alınmasını istiyorlar.

● Başta Teksif üyeleri olmak üzere çimento, kağıt işkollarında ve bazı kamu işyerlerinde çalışan işçilerin yaşam düzeyi yeniden sözleşme öncesi noktaya indi, hatta geriledi

İŞÇİ SERVİSİ

DEMİREL hükümetinin gerçekleştirdiği son devalüasyondan önce sözleşme imzalayan 100 bine yakın işçi arasında ek protokol yapılması talebi güçleniyor.

(Devamı sa. 7. sü 4'de)

● ● ●

EK PROTOKOL NEDİR?

Sendikaların sözleşmelerin başlangıç ve bitiş süreleri arasında ek talepler öne sürerek yeni haklar alması işlemine Ek Protokol denir.

Türkiye'de sözleşme süreleri genellikle iki yıldır. Ancak son yıllarda hızlı enflasyon ve fiyat artışları karşısında işçiler arasında Ek Protokol ya-

(Devamı sa. 7. sü 4'de)

Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı ve Kontenjan Senatörü

Fırat: «Türkiye Sovyetlerin yayılma yolu üstündedir»

● «Sovyetlerin nükleer üstünlüğünü 1983'e kadar ne yolda kullanacağını doğru değerlendirmeliyiz»

● «Dünyadaki bu gelişmelere paralel olarak, Türkiye'de dış kökenli anarşinin tırmanma olasılığı var»

ANKARA (ÖZEL)

SENATO'da dün Milli Savunma Bakanlığı bütçesinin tartışılması sırasında Cumhurbaşkanınca seçilen üyeler adına söz alan Amiral Hilmi Fırat, Türkiye'nin jeopolitik durumu üzerinde durarak, Sovyetler'in yayılma alanı üzerinde bulunduğumuzu söyledi. Sözlerine "hazır ol cenge istiyorsan sulhu salah" vecizesiyle başlayan Hilmi Fırat konuşmasında, dünya dengesinde Afganistan olaylarından sonra Sovyetler Birliği lehine değişiklik olduğunu

(Devamı say. 7 sü. 9'da)

TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek

Perinçek: «DİSK yönetimi, genel grev kararıyla maceraya kalkışıyor»

Her türden maceracı ve başıbozuğun içinde at oynattığı DİSK'in, işçi sınıfına yarar sağlayacak bir genel grev başarmasına imkan yoktur

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi (TİKP) Genel Başkanı Doğu Perinçek DİSK'in aldığı genel grev kararıyla ilgili olarak yaptığı açıklamada

(Devamı sa. 7. sü 3'de)

Zamlardan sonra sıra işçi çıkarmalarına geldi

THY'de 1800 personelin işine son veriliyor

Direnişteki Cibali Tekel Fabrikası kapatılıyor

● TEK ve DSİ'de işten çıkarma ve sürgünler bekleniyor

● Antalya DSİ'de 280 işçi zorunlu izne çıkarıldı

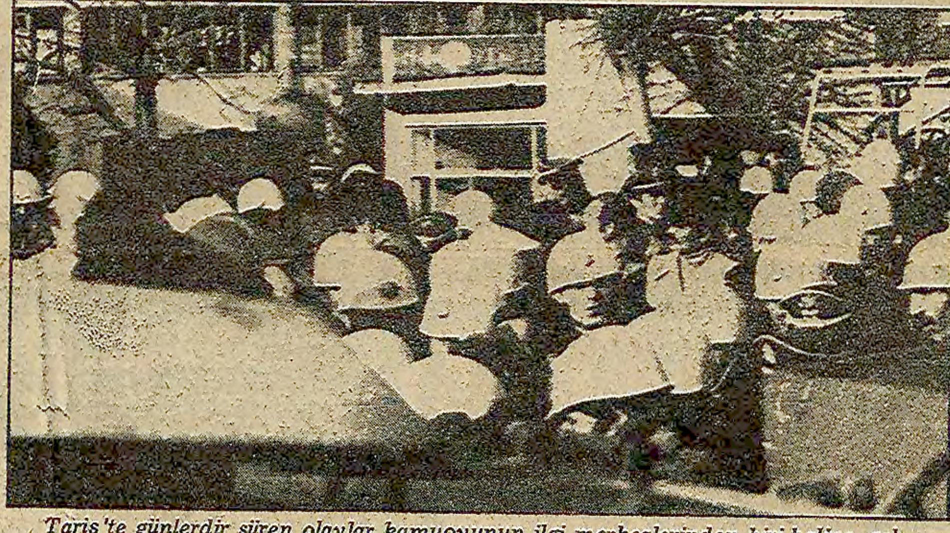
● Adana Sümerbank Fabrikasında işten çıkarmalar sürüyor

● Çukurova Caterpillar'da işveren, sendika değiştiren işçilerin işine son verdi

HABER MERKEZİ

BİR buçuk aydan bir süredir direnişte bulunan İstanbul Cibali Tekel Fabrikasının Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından alınan bir kararla kapatılacağı ve bu konuda önümüzdeki günlerde açıklama yapılacağı öğrenildi. Gümrük ve Tekel Bakanlığının Tekel Genel Müdürlüğü ile yaptığı görüşmeler sonunda Fabrikanın 21 Aralık 1979 tarihinden sonra kapa-

(Devamı sa. 7. sü 6'de)

Tariş'te günlerdir süren olaylar kamuoyunun ilgi merkezlerinden biri haline geldi. Fotoğrafta fabrika çevresinde önlem alan güvenlik kuvvetleri.

Büyük çaplı tensikat haberleri üzerine

BİNLERCE TARİŞ İŞÇİSİ HUZURSUZ

● Tariş' in boşaltılması sırasında Üzüm işletmesindeki işçiler direndi: 600 işçi gözaltında

İZMİR (ÖZEL)

HÜKÜMETİN Tariş'i bir hafta süreyle kapatma kararından sonra Tariş'te huzursuzluğun daha da arttığı ve binlerce işçinin atılma korkusu içinde olduğu bildiriliyor. Öte yandan Tariş'in dünkü boşaltma işlemi sırasında Üzüm işletmesindeki işçiler direnişe geçtiler, güvenlik kuvvetlerine karşı direndiler. Üzüm işletmesinde meydana gelen direniş sonucunda 600 civarında işçinin gözaltına alındığı bildirildi.

Fabrikanın kapatılması kararından sonra, İzmir'e "Tariş'e komandoların doldurulacağı" ve "Binlerce işçinin işten atılacağı" söylentileri daha da arttı. Özellikle sahte TKP'nin ve İşçi

(Devamı sa. 7. sü 2'de)

Korutürk: Huzur ve barışın sağlanmasında basınımıza büyük görev düşüyor

ANKARA (AA)

CUMHURBAŞKANI Fahri Korutürk, "Birlik ve bütünlüğümüzün korunmasında, huzur ve barış ortamının sağlanmasında, şu günlerde basınımıza büyük sorumluluk düşmektedir" dedi.

Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi ve Yönetim Kurulu üyelerini dün Çankaya Köşkünde kabul eden Cumhur-

(Devamı sa. 7. sü 2'de)

"AET 'ye tam üyelik için telaşımız yok" diyen

Erkmen: "Süper devletlerin yanında güç oluşturan topluluğa girmek istiyoruz"

● Erkmen, Van Lennep ile acil yardım konusunu görüştü.

HADİ ULUENGİN PARİS'TEN BİLDİRİYOR

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen OECD Genel Sekreteri Van Lennep ile Paris'te bir saat süren ikili görüşme yaptı.

Görüşmede 1980 yılı içinde Türkiye'ye özel yardım programının işlerlik kazanması sorunu, ek yardım meselesi ele alındı. Erkmen, Van Lennep'e Türkiye'nin aldığı ekonomik önlemler konusunda bilgi verdi. 1979 yılında OECD'nin Türkiye'ye özel yardım çerçevesi içinde vermiş olduğu kredilerin kullanılmayan bölümünün ... Erkmen toplantıdan sonra verdiği demeçte Türkiye için ... Türkiye 1980 yılı içinde OECD çerçevesi içinde ... Edinilen bilgilere göre OECD ülkelerinin ... Van Lennep bir top...

(Devamı sa. 7. sü 1'de)

Erkmen' in demeci AET' de sürpriz yarattı

AET, Türkiye'nin tam üyeliğini gerçekci görmüyor

● Yabancı basın: "Türkiye kurtuluşu AET'de arıyor"

HADİ ULUENGİN BİLDİRİYOR

Türkiye'nin yıl sonundan önce AET'ye tam üyelik başvurusunda bulunacağını önceki gün Brüksel'de Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen tarafından açıklanması,

(Devamı sa. 7. sü 2'de)

İstanbul'da 4 saatte 4 kişi öldürüldü

Okmeydanı'nda kahve tarandı: 2 ölü, 3 yaralı

● Eyüp'te Töb-Der'li bir öğretmen öldürüldü

● Van'da bir polis karakolu kurşunlandı Kayseri'de polis otosu tarandı

● Giresun ve Tarsus'ta iki kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ

İstanbul'da dün dört saat içinde dört kişi öldürüldü. Şişli'de taranan kahvede iki kişi hayatını yitirirken, üç kişi de yaralandı. Eyüp'te Töb-Der üyesi bir ilkokul öğretmeni, Zeytinburnu'nda da sağ görüşlü bir genç öldürüldü.

Şişli Gürsel Mahallesinde genellikle sol görüş-

(Devamı sa. 7. sü 8'de)

Demirel dış yardımların çok iyi geliştiğini söyledi

ANKARA

Bakanlar Kurulu'nun dünkü toplantısına girerken gazetecilerin sorularına cevap veren Demirel, dış yardımlardan memnun olduğunu yardımın gayet iyi geliştiğini söyledi.

Türkiye'nin bir istikrar politikası izlediğini söyleyen Demirel, istikrar programı için gerekli kaynağın bulunduğunu aranan dış yardımın ise

(Devamı sa. 7. sü 1'de)

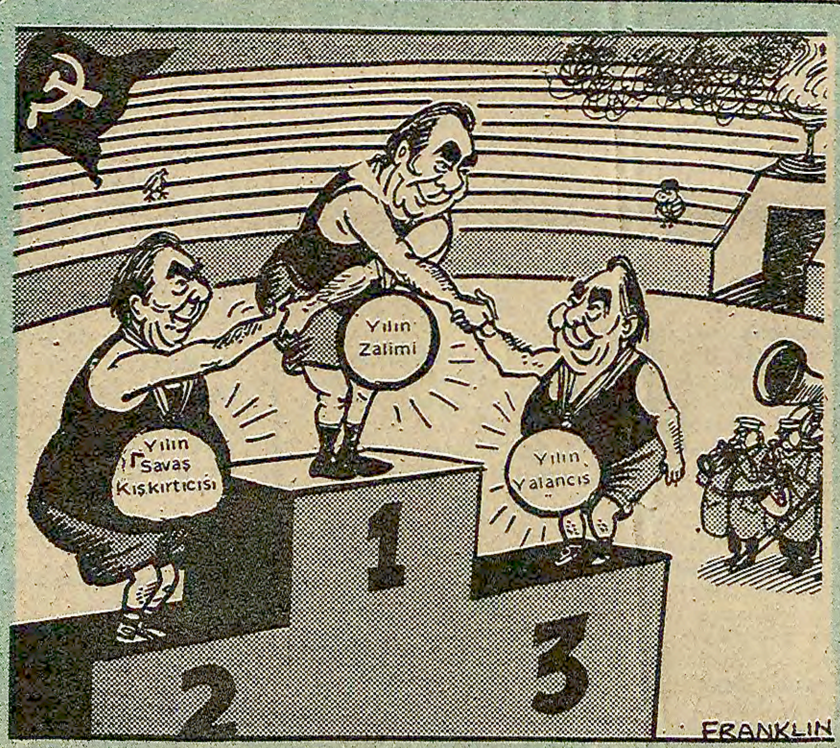
Yunan Savunma Bakanlığı: Ege karasularına mayın döşendiği yolundaki haberleri yalanladı

ATİNA (THA)

YUNAN Savunma Bakanlığı Sözcüsü Savunma Bakanı Evangelos Averof'un Ege adalarının karasularına mayın döşendiği yolunda parlamentoda bir açıklama yaptığı biçiminde yayınlanan haberleri yalanladı.

Bakanlığın açıklamasında şöyle denildi: "Yunan tarafından hiç kimse hiç bir yerde Yunan adalarının kara sularının altına mayın konulduğunu söylememiştir."

(Devamı sa. 7. sü 1'de)

1980 Moskova Olimpiyatları DİE WELT'den alınmıştır

Rusya derhal çekilmezse, AET Olimpiyatlara katılmayacak

● Kesin karar 19 Şubatta Roma'da alınacak

● 9 ülke bakanları ortak tutum konusunda görüş birliğine vardı.

● Yugoslavya ile ilişkiler pekiştirilecek.

HADİ ULUENGİN BRÜKSEL'DEN BİLDİRİYOR

SALI günü Brüksel'de biraraya gelen AET Dışişleri Bakanları Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgali konusunu görüşerek konsey toplantısından sonra bir basın toplantısı düzenleyen İtalyan Dışişleri

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

Genel Merkez İl ve İlçe Kongrelerinin ertelenebileceğini söyleyince

Ali Topuz' un cevabı sert oldu: "Bunu yanlarına bırakmam"

ANKARA (AA)

CHP eski Genel Sekreter Yardımcılarından, İstanbul Milletvekili Ali Topuz, CHP Genel Yönetim Kurulu'nun il ve ilçe kongrelerinin ertelenebileceği yolundaki sözleri üzerine, "Bunu yanlarına

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

DEĞERLİ OKUYUCULARIMIZ! AYDINLIK GÜÇLÜKLERİ SİZLERLE BİRLİKTE YENECEKTİR

Aydınlık

Özgürlük, birlik ve barış zafer kazanacak

Gazetemizi

GÜNÜ GÜNÜNE ALALIM!

YENİ OKUYUCULAR BULALIM!

ÇEVREMİZE YAYALIM!

BAYİLERDEN SORALIM!

Aydınlıkta — SİNA CILADIR

Buyrun Maden-İş'in gerçek yüzünü

Şu günlerde, sendikal ve siyasal ikiyüzlülüğün en berrak örneklerinden birisi, Karadeniz Ereğli ilçemizde yaşanıyor.

Sahne, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları.

Sahnede, 'TKP'' yanlısı Maden-İş Sendikası var.

Seyirciler, 8 bine yakın ERDEMİR işçisi...

Bildiğiniz gibi, 'TKP''nin yayın organları, sık sık, işçi haklarından, "demokratik savaşım"dan, bu arada işçilerin referandum hakkından söz ederler; referandumun en harareti savunucusu pozlarını takınırlar. Sanırsınız ki, İ.Bilen'in takımı, işçilerin referandum hakkı için kelleyi ortaya koymuş...

Oysa durum bambaşkadır. Gerçekte bunlar, işçilerin referandum hakkını savunmayı şu yana koyalım, referandumun dike dik karşısındadırlar. Dahası, işçilerin özgür iradesini yansıtacak her formüle düşmandırlar.

Bu gerçek, olanca açıklığı ile 1979'un Nisan ayından bu yana Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarında yaşanıyor.

Ancak, İ.Bilen takımı gayet utanmaz olduğundan, bir yandan ERDEMİR işyerindeki referandum istemlerinin karşısına dikilirken, diğer yandan da "TKP'nin Sesi"nden, "Referandum hakkımızı söke söke alırız" diye bağırabiliyorlar!.. Ama ne demişler? Yalancının mumu yatsıya kadar yanar! İ.Bilen takımı, Türkiyemizin Karadeniz Ereğli ilçesinde bu kez tam anlamıyla köşeye sıkıştı.

Bakın nasıl, anlatalım:

ERDEMİR işyerinde yetki sorunu geçtiğimiz nisan ayından bu yana bir çözüme kavuşamadı. ERDEMİR'de yetki talebinde bulunan iki sendika var. Biri, Maden-İş Sendikası, diğeri Devrimci Maden-İş Sendikası...

Maden-İş Sendikası, adeti olduğu üzere, ERDEMİR işyerinde de sahte üye fişleriyle yetki sorununu yokuşa sürmeye çalışıyor. Hesabı üç-beş aidat daha koparmak.

Sendikal sorunlara aşina olanların bileceği gibi, sahteciliğin hukuki yollardan tespiti zaman alan bir iş. ERDEMİR işyerinde de böyle oluyor bu. Bilirkişiydi, Polis Enstitüsüydü, Yargıtaydı derken, yetki düğümünün çözümü ya da Maden-İş'in sahteciliğinin yargı yoluyla belgelenmesi bir türlü tamamlanamıyor, aradan tam on ay geçiyor.

Bu on ay içinde işçiler ne yiyip ne içecek? Mızrak gibi dikilen fiyatlara nasıl ulaşacak? Kış ortasında çoluk çocuğunun geçimini nasıl sağlayacak?

Yetki yarışındaki diğer sendika, yani Devrimci Maden-İş Sendikası, bu noktayı dikkate alarak, Maden-İş'e el uzatıyor; "Gel mahkemeden özel referandum talebinde bulunalım, bir haftada çözelim yetki düğümünü" diyor.

Bu aşamadan sonra, referandum şampiyonu Maden-İş'i koydunsa bul! Kaçıyor ki, kaldırdığı toza erişebilene aşkolsun!..

Ama, yargının çarkları bir yerde yine önüne dikiliyor Maden-İş'in. Ereğli'ye yeni atanan Şerafettin Taşçıoğlu ismindeki İş Hakimi, daha önce Yargıtay'ın aldığı kararları da gözden geçirerek, bu düğümü çözse çözse isticvap çözer diyor, bu doğrultuda bir karar alıyor. İsticvap? Yani, işçilerin sendikal tercihlerinin tek tek saptanması...

İyi ama, Maden-İş'in ne zaman ve nerede görülmüştür işçi iradesine saygı gösterdiği? Gene kaçıyor. İşçilerin ekmeklerine basa basa kaçıyor. Demokratik özgürlükleri çiğneye çiğneye kaçıyor. Dönüp sırıtarak, olmadı efelenerek kaçıyor...

Sonucu, aşağıya aldığımız gazete kupüründe okuyacaksınız. Meraklıları için bir açıklama yapalım. Aşağıdaki küpür, "Maocu" bir gazeteye ait değil. Gazetenin sahibi Zonguldak İl Genel Meclisi üyesi ve CHP'li. CHP içinde de "Ecevitçi" olarak biliniyor. Buyrun küpürü ve buyrun "TKP" yanlısı Maden-İş'in gerçek yüzünü:

Erdemir işçileri
T.Maden-iş Sendikasını işçi düşmanı ilan etti!
Önceki gün eylemden sonra dün de Erdemir işçisinin referandum talebine T. Maden-iş yöneticileri uymadı

(Ereğli Memleket, 1 Şubat 1980)

düşünce dünyası

ANARŞİ VE SIKIYÖNETİM YASASI

Özgür Aydıner
Hukukçu

ANARŞİ, her gün biraz daha ustalaşarak sürdürmekte oyununu. Giderek daha becerikli oynanmakta oyun. "Bilinmeyen kişiler" tereyağdan kıl çeker gibi yapmaktalar görevlerini. Sessiz-sedasız... Bulanık kafalarca "Bilinmeyen" denilebilen yöntemlerle. Birer-ikişer, üçer-beşer, semt-semt, şehir-şehir... Böyle giderse, "kurban listeleri" bile görülmemezlikten gelinirse, kamu görevlisinden, basın mensubuna, işçisinden, öğrencisine, öğretmenine yüzlerce-binlerce insanımız yaşamından olacak. Öyle görülüyor ki bu da yetmeyecek. Kahramanmaraş örneği bir çok il ve ilçemizde yeniden sahnelenecek. Halkımız da anarşinin çarkları arasına alınıp, zaten zorbalarca paylaştırılmış bulunan mahalleler, sokaklar birbirine girecek.

Başta halkın devrimci gazetesi olmak üzere, dürüst, sağduyu sahibi tüm gazeteler ve insanlar yıllardır yazıp, söyleyip durdular: Anarşi bireysel değildir. Hiç olmazsa, belli bir aşamadan sonra örgütseldir. Anarşinin ereği, toplumsal barışı bozmaktır. İnsanları korkar hale getirmektir. Herkesin sustuğu bir ortam yaratmaktır. Böylesi karanlıklardan medet umanlar, yarar sağlayanlar kesinlikle vardır. [illegible]

Böyle bir ortama nasıl gelinir? Yine yıllardır yazıp-söyleniyor: Zorbalar (adları ne olursa olsun) bir avuçtur. Böylesi karanlığı yaratmaya güçleri yetmez. Bir kaşık suda boğulurlar. Halkımız onları "tükrükleriyle" boğar. [illegible]

[illegible]

Özetle Sıkıyönetim Yasasında yapılmak istenen değişikliklerin asıl ereği bu bence. Gerçekten, anarşi karşısında çok yanlış bir yöntem oluşturulmaya çalışılıyor. Özgürlük anarşiyle özdeş gösterilmeye, suskunluğun [illegible]

[illegible] çen yasa, ünlü 12 Mart döneminde düzenlenerek, yasalaştırılmıştır. Bellidir ki, yasalar gökten zembille inmez. Düzenlendiği ülkenin başta insanları ve anlayışları olmak üzere, [illegible]

[illegible] may Başkanlığının görüşü alınıyor, böylece yürütmenin denetiminden sonra emir-komuta zinciri de unutulmuyor. (Kurulacak mahkeme bağımsız yargı niteliğinde olacak elbette. Yani en azından yürütme organı ile siyasi ekonomik ya da hiç bir anlamda bağı olmayan ve kararlarını emir-komutaya göre değil yasalarla veren bir mahkeme olacak). Sonra, verilen cezalar bazı tedbirlere çevrilemeyecek. (Ertelenmemesi yolundaki fıkra komisyonda reddedildi). Aksine cezalar artırılarak verilecek. Sanki, bugünkü yaptırımlar çok daha hafifmiş gibi. Ya da anarşistler hafif cezalandırılmaktan cüret alıyorlar da anarşi ondan durmuyormuş gibi. İşin garibi, kişisel olarak çok katı bulduğum 1402 sayılı yasanın 15/son fıkrası bile: "Sıkıyönetim komutanı bu kanunda yazılı suçlardan sanık kişileri sıkıyönetim komutanlığı nezdindeki askeri mahkemeye sevk ve tutuklanmaları gerekip-gerekmediği hakkında bir karar alıncaya kadar gözetim altında tutabilir. Bu süre onbeş günden fazla olamaz ve aynı kişi için, aynı suç isnadı sebebiyle ve yeni deliller çıkması gibi haklı bir sebep yok iken bir defadan fazla kullanılamaz" derken, değişiklik tasarısı bu süreye çok müğlak bir ifade ile sınırsızlıktan başka bir ölçü getirmemektedir. Burada şunu içtenlikle belirtmeliyim ki, böyle bir düzenleme kesinlikle Anayasaya aykırı olacaktır ve mutlaka iptal edilecektir. Özellikle Anayasamızın 31. maddesinin içeriği bu konuda açıktır.

Sonuç olarak, anarşi canavarının böylesine etkin biçimde yaşıyor olması, yasaların gevşek ya da noksan olmasından ötürü değildir. Sıkıyönetim komutanlarının yetkisizliğinden değildir. Bu yüzden Sıkıyönetim Yasasında değişiklikler öngören bu tasarıya karşıyız.

Anarşinin suçlusu, yasalar hele çağdaş yasalar, temel hak ve özgürlükler, mahkemeler değildir. Bu kanı, acilen atılmalı, anarşi en olumlu ve gerçek biçimde tanımlanmalıdır (teşhis edilmelidir). Aksi halde, ordu da siyasi olayların içine görülür biçimde çekilirse, anarşi canavarının ağzı kulaklarına varır.

demokrat gözüyle — lütfü oflaz

Düşünen adam!

Yaklaşık 200 sene önce Fransa'da açlık başgösterince ve bu durum Kraliçe Marie Antoinette'e iletilince ne demişti:

"Ekmek bulamayan, pasta yesin..."

Ne var ki, ekmek bulamayan halk başka bir şey yemişti:

Kraliçenin kellesini!

....

İşte şimdi son devalüasyon ve zamlardan sonra Türkiye'de de açlık alametleri belirdi.

Bakalım bu duruma Türkiye Başbakanı Süleyman Demirel ne dedi:

–Etin kilosu 350 lira Süleyman bey...

"Et bulamayanlar, peynir yesinler..."

–Peynirin kilosu 250 lira Süleyman bey...

"Peynir bulamayanlar, kurufasulye yesinler..."

–Kurufasulyenin kilosu 100 lira Süleyman bey...

"Kurufasulye bulamayanlar, ıspanak yesinler..."

–Ispanağın kilosu 50 lira Süleyman bey...

"Ispanak bulamayanlar, kurusoğan yesinler..."

–Kurusoğanın kilosu 30 lira Süleyman bey...

"Kurusoğan bulamayanlar, ekmek yesinler..."

–Ekmeğin kilosu 20 lira Süleyman bey...

"Ekmek bulamayanlar, Pa... Pardon.. Hay Allah başıma ağrılar girdi, dur bir aspirin içeyim de başımın ağrısı dinsin bari..."

–Aspirinin kutusu 100 lira Süleyman bey!

Süleyman bey, aspirin kutusundan çıkardığı hapa baktı, durdu...

Sonra da hapı yuttu!

....

Ardından televizyonun karşısına oturup, haberleri seyre koyuldu.

Süleyman beyin şansına o günde televizyonda Erbakan'ın basın toplantısı yayınlanmıyor muydu?

Burnundan soludu, kendi kendine konuştu:

"Hay Allahın kulu...

Burada da beni buldu..."

Erbakan hoca da formundaydı hani... Gamzeli yanaklarıyla, hareketli parmaklarıyla konuştukça konuşuyordu...

Demirel'in D'sinden giriyor, L'sinden çıkıyor, hükümete bindirdikçe bindiriyordu...

Hatta bu hükümeti destekleyip, desteklemeyeceklerini 13 Şubatta açıklayacağını söylüyordu...

Süleyman bey, hırsla kapattı televizyonu...

Önünde yığılı duran gazeteler, İstanbul'da halkın vapur zamlarını protesto ettiğini, vapurlara da parasız bindiğini yazıyordu...

Başını ellerinin arasına aldı.. Son günlerde işler hiç iyi gitmiyordu.

1,5 milyar dolar bulabilmek için dünyayı turlayan Turgut Özal'dan beklediği müjdeli haber bir türlü gelmiyordu...

Beri yanda, DİSK, genel greve hazırlanıyordu...

Ülke, sosyal bir patlamaya doğru gidiyordu...

Kendi partisi bile için için kaynıyordu...

Bunlar ve bunlara benzer sorunlar Süleyman beyin kafasından hiç çıkmıyordu.

Ve şimdi o, ışıkları sabahlara kadar yanan Güniz sokaktaki evinde "düşünen adam"ı oynuyordu.

Erzurum'un Karataş köylüleri de kampanyamıza tilki derisi ile katıldılar

18 Ocak 1980 tarihli gazetemizin sekizinci sayfasında bir haber var. Belki okumuşsunuzdur. Erzurum'un Karataş köylüleri Afganistan'ın Rusya tarafından işgal edilmesi üzerine bir mektup göndermişlerdi.

Köylüler ve muhtar mektubunda "Son sözümüz sana Brejnev, çapulcularını al yanına, yetmez onlar. Tüm uşaklarını da topla Palandöken sizi bekliyor. Biz de Palandöken'i, Aziziye tabyalarını kapatmadık. Nene Hatunlar bitmedi. Hodri meydan Rusya" diye Rusya'ya meydan okuyorlardı.

Rusya'ya meydan okuyordu Karataş köylüleri. Çünkü yıllar önce aynı acıyı ülkemiz yaşamıştı.

Meydan okuyorlardı. Çünkü Afganistan yarası ülkemizin de yarasıydı.

Meydan okuyordu köylüler ve muhtar. Çünkü bugün Afganistan yarın Türkiye.

İşte Karataş köylüleri ve muhtar bir yandan Afganistan'ın bağımsızlığına kavuşmasını isterken diğer yandan da bağımsızlık, birlik, özgürlük için yaşayabilmesi için Aydınlık'ın gücüne güç katıyorlardı.

Karataş köylüleri ve muhtar gazetemizin açmış olduğu "Daha Güncel Daha Güçlü Aydınlık" kampanyasına tilki derileri ile katıldılar.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

BORÇKA **ARTVİN**

SUÇSUZ MAHKUMLARIN YAŞAM ÖYKÜSÜ

Ben Artvin'e bağlı Borçka kazasının Camili köyünde oturan bir vatandaşım.

Yolumuz yılın ancak 3 veya 4 ayında çalışır. Geriye kalan 9 aylık zamanda ise kar ve bakımsızlık nedeniyle kapalıdır ve ulaşım zor olanaklarla yaya olarak yapılmaktadır.

Belki de burjuva basın-yayın ve gerek yöreyi tanıtan bültenler "Şirin Artvin" adı ile tanıtırlar. Söz açılmışken biraz daha bölgemizi ve özelliklerini inceleyelim.

Coğrafi konumu: Üç tarafı yüksek dağlarla bir tarafı Sovyet sosyal-emperyalistleriyle çevrilidir. Hududa olan mesafe bazı yerleşim yerlerinde tarla sınırı, bazı yerlerde 100-200 metreye ulaşır. Camili altı köyden oluşan bucak merkezidir. Köyler dağınık ve dağ köyleridir. Köyler arası uzaklık 2-3 saat sürmektedir.

Ekonomik ve sosyal durum: Geçim kaynakları bugünkü hayat şartlarına göre sıfır derecede sayılır. Bir kısmı ki haraç veya rüşvet vererek ormanda iş bulur, her türlü sosyal imkanlardan mahrum ve hayatlarını tehlikeye atarak çalışmaktadırlar. Geriye kalanlar ise kendilerinin yaşamlarını devam ettirecek mısır, patates, fasülye vb. üreterek veya birkaç sene emek verdiği hayvanını satarak geçinirler.

Sosyal faaliyetlere gelince, sosyal faaliyetleri içeren hiç bir çalışma yoktur. 1976 yılında projeleri tamam, programa alındı dedikleri halde hâlâ elektrik verilmedi, ama TRT 1977 yılında Camili'nin elektriğe kavuştuğunu utanmadan haber bültenlerinde söyledi. Ulaşım ise yaz dönemi arızalı arabalarla, kış döneminde yaya yapılmaktadır.

Eğitim durumu: Yüzde 80 okur-yazardır. Her köyde birer ilkokul, bazı mahallelerde de ilkokullar vardır, merkezde bir ortaokul, bir de sağlık ocağı vardır. Tabii gerekli malzeme ve kadro ne eğitim kurumlarında ne de sağlık kurumunda mevcuttur.

Bütün bunları size niye yazdığımı biliyor musunuz? Cumhuriyet ellialtıncı yılını dolduruyor. Camili de Türkiye'nin bir parçası.. Bakıyoruz vatandaşın devlete olan görevleri tam, askere gider oyunu kullanır, vergi verir, devletin vatandaşa karşı görevleri ise uzay çağı dedikleri yirminci asırda hiçtir sayılır.

1- Yılın 9 ayı yolumuz kapalı.

2- Hastalarımızı 50-60 kişilik gruplar halinde kızak ve sedyeyle 15-16 saatte doktora ulaştırabiliriz. Tabii yolda ölmezse...

3- 50 yıldan beri babalarımız halen ilçeden çarıkla gaz ve tuz taşırsa.

4- Göçler bu sebeple artarsa,

Ben neyleyim böyle geçimi, böyle demokrasiyi, böyle hürriyeti, böyle yaşamı...

İşte suçsuz mahkumların yaşam öyküsü...

CAMİLİ'DEN BİR OKUYUCU

Sağlık ocağı ağanın mı, yoksa bizim mi?

NUSAYBİN **MARDİN**

Kendisine hizmet etmediğimiz için Davut Ağa, sağlık ocağımızı kapattırdı

Biz Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Turgutlu,(Kemine) köyü halkıyız. Bizim köye 1966'da sağlık evi yapıldı. O zaman bizim köyün ağası olan Davut Ağa, (Davut Yıldızoğlu) bize "Bu sağlık evini devlet yapmıyor, ben yapıyorum. Eğer istersem kapatırım" demişti.

Artık köy halkı uyandı, ağanın işini yapmıyor. Bunun üzerine Davut Ağa sağlık müdürüne yazı yazdı, "Bizim sağlık evi yıkılmak üzeredir" diye bir yalan uydurdu. Halbuki duvarın sadece bir köşesinde bir metrelik bir çatlak vardır. O günden beri yani üç senedir köye ebe verilmiyor. Köylüye kızdığı zaman ulan eşşoğ.... ben ilkokulu da kapatırsam görürsünüz" diyor.

İsteğimiz, şayet sağlık evi, Davut Ağa için yapılmışsa kapalı kalsın. Eğer köy halkı için yapılmışsa açılmasını istiyoruz. Çünkü doğum yapan kadınlar çok zorluk çekiyorlar. Sağlık evinin anahtarı, ağanın kendisinde bulunuyor.

Bir Grup Köylü

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Oynak merdiven sistemi - Bir nota 2) Bir şeyi yeter bulup fazlasını istememe; 16. yüzyılın Divan şairi. 3) Makinalı tüfek - Bir nota. 4) Tersi Rumelilerin kullandığı bir hitap şekli - Tersi yemek - Bir renk. 5) Defa - Türk mutfağının ünlü bir hamur yemeği. 6) Yıkanmak için kullanılan bitki telleri demeti ya da bu amaçla çeşitli ipliklerden yapılmış örgü - Tersi bir renk - Sosyal Sigortalar Kurumunun kısaltılmış ismi. 7) Boru sesi - Yaylı ve nefesli çalgılar topluluğu. 8) Fasıla - Cinayet işlemiş kimse.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Unun yoğurulup fırında, saçta ya da tandırda pişmesiyle yapılan yiyecek - Uzaklık ifade eden bir edat. 2) Kirli, lekeli kusurlu. 3) Elbise. 4) Çoğul eki - Çaba. 5) Aylık - Tersi 100 metrekare tutarında yüzey ölçü birimi; 6) Hayvanların gezerek yerden ot yemesi. 7) Dünya, cihan. 8) Tersi sonat biçiminde orkestra yapıtı. 9) Tersi türe ile ilgili, hükmi - Türkiye Cumhuriyetinin rumuzu. 10) Dize; 11) Ağ torba - Şan, şöhret. 12) İki gözü kör - Tersi bir bağlaç.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Pakistan Hindistan'a dostluk çağrısı yaptı

Karmel, Sovyet askerlerinin darbeden 10 gün önce çağrıldığını iddia etti

● Sovyetlerin Müslüman askerleri çektikleri ve Kabil' deki çarşı yangınını Rusların düzenlediği kesinleşti

● Fransa ve Yugoslavya ortak bildirisinde işgal kınandı

YENİ DELHİ/İSLAMABAD/BELGRAD

Sovyet işgaliyle Afganistan'da işbaşına gelen Babrak Karmel, Hindistan'da çıkan Sovyet yanlısı bir gazeteye verdiği demeçte, Sovyet askerlerinin Afganistan'a 27 Aralık darbesinden 10 gün önce girdiklerini ileri sürdü. Daha önce Sovyetler Birliği ve Afganistan hükümetlerinin açıklamalarında, Sovyet askerlerinin darbe sırasında veya darbeden sonra ülkeye girdikleri belirtilmişti.

Karmel, Afganistan'ın eski Devlet Başkanı Hafızullah Amin'in darbeden önce iktidardaki Demokratik Halk Partisi üyeleri tarafından yargılanıp, ölüme mahkum edildiğini iddia etti. Karmel, geçtiğimiz aralık ayının ikinci haftasında Parti Merkez Komitesi üyelerinin çoğunluğunun Amin'e baskı yaparak acil Sovyet askeri yardımına başvurmasını istediklerini söyledi.

Öte yandan, AP ajansının Michael Goldsmith imzalı bir haber-yorumunda, Amin'in Sovyetlere karşı olduğunu Amerikalılara hissettirdiği ileri sürülüyor ve Amin'in Rusları çağırmış olamayacağı belirtiliyor. Haberde ayrıca, Amin'in 26 Aralık günü Sovyet Haberleşme Bakanı Talizin'le fotoğraf çektirdiği hatırlatılıyor.

AFGANİSTAN'DA DURUM

Afganistan'dan güvenilir bir kaynağın bildirdiğine göre, Afganistan'da bulunan 5 bin Ortaasya kökenli Sovyet askeri yerine Avrupa'dan Rus askerleri getiriliyor. Afganlı bir subaya dayanılarak verilen haberde ise, Tacik ve Özbek kökenli askerler, Rus kumandanlarına güçlük çıkardıkları ifade ediliyor.

Bu arada, Tarhar eyaletinin başkenti Toloyan'ın Sovyet birlikleri tarafından geri alınmadan önce direniş kuvvetlerinin üç hafta içinde 40 Rus askerini öldürdüğü ve 1200 Afganlı askerin ise direniş kuvvetlerinin safına geçtiği gelen haberler arasında. Direniş kuvvetleri eyalet başkentini geri vermelerine rağmen, başka şehirleri denetim altında tutuyorlar.

Bu arada, geçenlerde Başkent Kabil'de yanan 145 dükkanın Rus askerleri tarafından yakıldığı kesinlik kazanıyor. Adının açıklanmasını istemeyen bir Afganlı, gece 11.00'den sonra sokaklarda ancak Rusların gezebildiğini ve küller arasında hiç bir malın bulunamadığını, malların yağmalanmış olduğunu söylüyor.

ZİYA ÜL HAK

Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'dan askerlerini çekmesi için Hindistan'ın Moskova üstündeki nüfuzunu kullanmasını istedi. Pakistan Devlet Başkanı ayrıca Hindistan'a geçmiş düşmanlıkları sona erdirme çağrısı yaptı.

Ravalpindi'de bir grup Hintli gazeteciyi kabul eden Ziya Ül Hak, "Biz bölgesel durumun çözüme kavuşmasına yardımcı olacak herhangi bir girişim için Hintli dostlarımızla elele vermeye hazırız" dedi.

HİNDİSTAN DIŞİŞLERİ BAKANI

Pakistan'a yaptığı ziyareti tamamlayan Hindistan Dışişleri Bakanı R.D. Sathe, "Hindistan'ın, Pakistan'ın Amerikan yardımıyla savunmasını güçlendirmesine karşı olmadığını ama bunun yarımadada gerginlik yaratmaması gerektiğini" söyledi.

YUGOSLAVYA-FRANSA ORTAK BİLDİRİSİ

Yugoslavya ve Fransa Dışişleri Bakanlarının Belgrad'da yaptıkları ortak açıklamada Sovyetlerin Afganistan müdahalesi sert bir dille kınandı. Gözlemciler iki gün süren görüşmeler sırasında, Yugoslavya'nın bu konuda takındığı sert tutuma dikkat çekiyorlar.

Rus uçağıyla Kabil' e gelmişti ama...

BABRAK KARMEL'E NE OLACAK?

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nin, 27 Aralıkta Afganistan'ı işgal etmesinden sonra, Afgan direniş kuvvetlerinin mücadelesinin yanı sıra Kabil yönetiminin güçlükleri ile de karşı karşıya kaldığı bildiriliyor.

Afganistan'a girmeyi başaran gazeteciler, "Dost" ve "Dost olmayanlar" diye ikiye ayrıldığı için, ancak Sovyet ve Doğu Blokundan basın mensupları işgalden sonra Kabil'e yerleştirilen yeni yöneticilerle doğrudan temasa geçebiliyorlar.

BABRAK GÜÇ DURUMDA

Bazı Doğu Avrupalı diplomatlardan sızan bilgilere göre, Kremlin Babrak Karmel'in yönetiminden hoşnut değil. İşgal harekatı sürerken, Moskova'dan gönderdiği ses bantlarıyla ülkeyi yönetmeye çalışan Babrak gerek hükümetin kuruluşu gerekse "Ulusal Demokratik Cephe" çalışmalarında, ülkedeki bütün siyasi yüzleri bir araya getirmeye çalıştı. Ancak sadece Afganistan Demokratik Halk Partisi içindeki iki düşman hizbin (Parçam ve Halk) biraraya gelmesi bile çok güçtü. Taraki ve Amin'in grubu olan "Halk", 27 Nisan 1978 darbesinden sonra "Parçamcıları" hapislere doldurmuş, bir kısmını öldürtmüş, bir kısmına da işkence yaptırmıştı.

Örneğin Babrak'ın bugünkü kabinesinde, yer alan Başbakan Yardımcısı Assadullah Sarvari, yine aynı kabinede yer alan Savunma Bakanı General Abdülkadir'e Puli Şarki Garnizonunda işkence yapılmasını emretmişti. Öte yandan Babrak'ın kabinesinde, eski Tarakiciler de bulunuyor.

Babrak'ın, özellikle Kabil'deki bütün aydınları toplamak istediği ancak bu konuda hiç başarılı olamadığı bildiriliyor. Amerikan "Washington Post" gazetesinin yazdığına göre, Babrak tarafından görevlendirilen birçok yetkili görev başına gitmekten çekiniyor.

İktidar Partisi içinde büyük ayrılıklar var. Parti yetkililerinin, yabancılarla yaptıkları özel görüşmelerde, Sovyet işgalinin Afganistan'ı tecrit ettiği belirtiliyor. Ayrıca, Partinin ülke içinde kalmış birçok yöneticisi varken, Babrak'ın Çekoslovakya'dan getirtilip başkanlığa oturtulması, Parti içinde iktidar mücadelesini de etkiliyor.

Geçtiğimiz hafta, Kabil Radyo ve televizyonunun "Afganistan Demokratik Halk Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri, Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Devrim Konseyi Başkanı ve Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Hükümet Başkanı Babrak Karmel"den söz etmemesi gözlemcilerin dikkatini çekti. Birçok Batılı uzman, ülke ve Parti içindeki diğer gelişmeleri de gözönünde tutarak "Ruslar, Babrak'ı değiştirmek istiyor" sonucuna vardı.

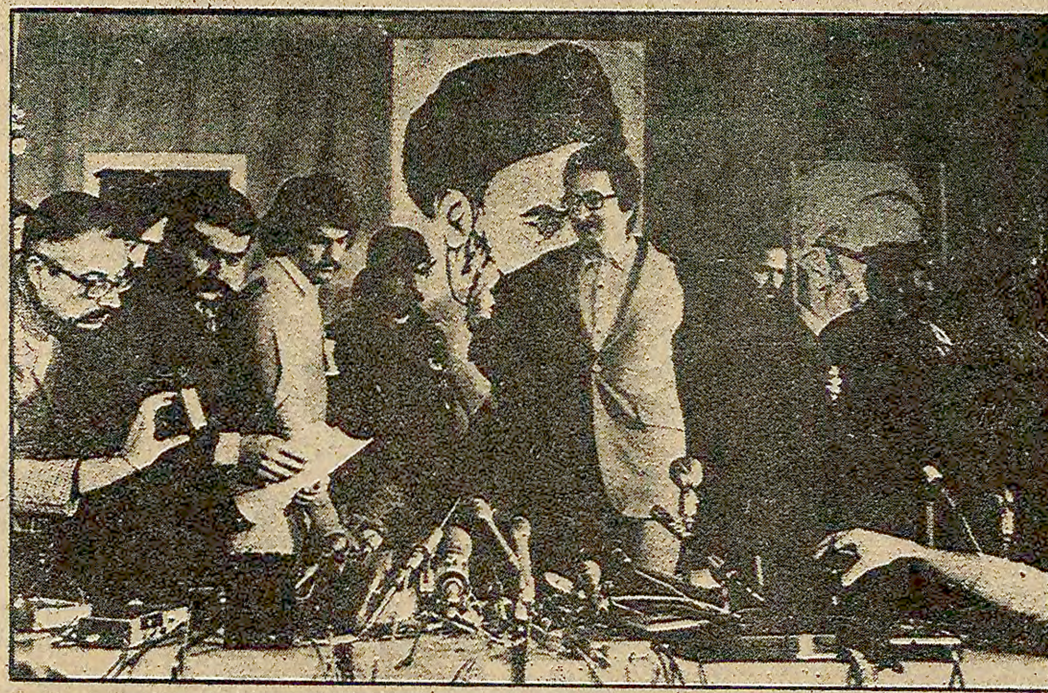
Afganistan'da hâlâ hükümete bağlı kalan askerler ise Rus subaylarının emrinde yapılan saldırılara katılmak istemiyorlar. Sovyet yetkililerini güç duruma düşüren bu durum nedeniyle, Afgan direniş kuvvetleri son zamanlarda bazı yeni mevzi başarılar kazandı.

"GECE MEKTUPLARI"

Afganistan direnişinin bir bölümü de Kabil'de. Aydınlardan oluşan bir muhalif grup, direniş fikirlerini "Gece mektupları" adı altında yayınladıkları bildirilerle başkent halkına ulaştırıyorlar. Gece saat 23.00'ten sonra sokağa çıkma yasağı olduğu için bu bildiriler gizlice evlere bırakılıyor. Üniversite çevreleri tarafından oluşturulduğu tahmin edilen bu muhalefet hareketi, Afgan dağlarındaki direniş haberlerini de Kabil halkına aktarıyor. "Gece mektupları" başkent halkını işgale karşı mücadeleye çağırırken, işyerlerine gidilmemesini öneriyor.

"Gece mektuplarının" birinde, Babrak Karmel'in Afganistan Demokratik Halk Partisi içinde de sevilmeyen adam haline geldiği açıklandı.

Kabil'de Batılı bir gazeteci, Afganistan yönetimi içinde dönen dolapları kavramanın çok güç olduğunu yazdıktan sonra şöyle diyor: "Ne zaman Bakanlar Kurulu toplansa, gidip Saray'ın çıkışında bekliyoruz. Bakalım bu toplantıdan kim sağ çıkacak diye..."

Beni Sadr rehinelerin kurtarılması çabasını artırırken, Devrim Konseyi içindeki bazı tutucu kesimlerle mücadele ediyor.

İRAN HABERLEŞME BAKANI SERBEST BIRAKILDI

● Waldheim İran'dayken kaçırılmak istenmiş

● ABD Tahran Elçiliğindeki işgalci öğrencilerin sayısı 400'den 50'ye indirildi

● Panama, devrik Şahın ülkeyi terk etmesine izin vermiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'da Devrim Muhafızları tarafından gözaltına alınan Haberleşme Bakanı Nasır Minaçi, serbest bırakıldı.

İran İslam Cumhuriyeti'nin yeni Devlet Başkanı Abdül Hasan Beni Sadr, Nasır Minaçi'nin serbest bırakılmasının Devrim Konseyi'nde kararlaştırıldığını söyledi.

İran Haberleşme Bakanı Nasır Minaçi, Tahran'daki Birleşik Amerika Büyükelçiliği'ni işgal altında tutan öğrencilerin kendisine yönelttiği bazı suçlamalar üzerine önceki gün tutuklanmıştı.

Beni Sadr, Minaçi'nin tutuklanmasına ön ayak olan işgalci öğrencilerle, hükümetten izin almadan bu konuda bildiri yayınlamasına izin veren Radyo TV yöneticilerini eleştirmişti. Beni Sadr işgalci öğrencilerin devlet içinde devlet gibi davrandıklarını, ancak buna göz yummayacağını belirtmişti.

REHİNELER

Kuveyt'te yayınlanan "El Hadaf" gazetesi, ABD'li rehinelerin salıverilmesinin gündemde olduğunu, ABD Elçiliğini işgal eden öğrencilerin sayısının 400'den 50'ye indirildiğini yazdı.

Öte yandan BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in, ABD Elçiliğindeki işgalci öğrencilerin yerine İran hükümet kuvvetleri yerleştirilmesi konusunda ısrar ettiği, Beni Sadr ile temasta bulunduğu haber verildi.

Öte yandan ABD'li Prof. Forer başkanlığındaki heyet 4 saat Tahran'daki Mehrabad havaalanında bekledikten sonra İran hükümetinden vize aldı.

ŞAHIN DURUMU

İran yönetimine yakın hukuk çevreleri devrik Şahın Panama'da tutuklandığını, ancak kefaletle serbest bırakıldığını ve Panama'dan çıkmasının yasaklandığını bildirdiler. Bu haber Panama Dışişleri Bakanlığınca da doğrulandı.

Bu konuda yapılan açıklamada, "Devrik Şah Panama'dan dışarı çıkamaz, hatta Panama, devrik Şah için bir hapishanedir denebilir" dendi.

Bu arada Azor Adaları bölge hükümeti de devrik Şah'ı kabul etmeyeceklerini bildirdi.

KOMİSYON ÇALIŞMALARI

Şah rejimine karşı mücadele eden ve Nobel Ödülü sahibi Sean Mcbride ile çalışan Fransız Avukat Nori Albala, Şah hakkındaki uluslararası soruşturma komisyonu konusunda Beni Sadr ile görüşmüştür.

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim da, söz konusu komisyon üzerinde çalıştıklarını, komisyon için gerekli kişilerin de belirlendiğini ve bunların hükümet temsilcilerinden oluşacağını bildirdi.

Bu arada BM'ye yakın çevreler rehinelerin komisyon kurulduktan sonra serbest bırakılabileceğini belirttiler.

Öte yandan Ayetullah Behesti, rehinelerin salıverilmesinin, devrik Şahın iadesi şeklinde gerçekleşebileceğini söyledi.

WALDHEIM'IN AÇIKLAMASI

BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, İran gezisi sırasında rehinelerin salıverilmesine karşı olan bir grup tarafından kaçırılmak istendiğini açıkladı. Waldheim, kendisinin rehineleri ziyaret etmek için Kutbzade'nin de kaçırılmak istendiğini belirtti. İran gezisi sırasında Waldheim'a karşı bir komplo açığa çıkarıldığı belirtilmişti.

ABD ile Somali, üsler konusunda anlaşmaya varıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Salı günü Somali'ye giden bir ABD askeri heyeti, eski Sovyet hava ve deniz üslerini kullanmak için Somali hükümetiyle görüşmeler yapıyor. Heyetin, daha sonra Umman, Kenya ve Suudi Arabistan'ı ziyaret edeceği bildirildi.

Bu arada Somali hükümeti ABD'nin teklif ettiği yardımı az bulduğu için görüşmelerin yavaş ilerlediği belirtildi.

Öte yandan Carter'ın prensip olarak Somali'ye savunma silahı satmayı kabul ettiği haber verildi. ABD, Somali ve Etyopya arasında Ogaden'de savaş çıkmasından sonra, Somali'ye silah satmayı durdurmuştu.

ABD'nin kullanmak istediği Berbera üssü, Başkent Mogadişu'ya 5 kilometre mesafededir ve 1975 yılında Ruslar tarafından inşa edilmiştir. Berbera üssü ABD'nin en büyük nakliye uçaklarını dahi kabul edebilecek durumdadır. Ne var ki üssün yakınındaki limanın ABD donanmasının ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde genişletilmesi gerekmektedir.

SCHLESINGER'İN SÖZLERİ

ABD Savunma ve Enerji eski Bakanlarından James Schlesinger, Basra Körfezindeki petrol kuyularının korunabilmesinin ABD'nin Hint Okyanusunda önemli miktarda kuvvet bulundurmasını gerektirdiğini söyledi.

Almanya'ya özel bir gezi yapmakta olan eski Bakan, Amerikan birliklerinin Basra Körfezinde göreve gidebilmesi için Batı Almanya'nın Orta Avrupa'daki askeri gücünü artırması gerektiğini sözlerine ekledi.

IRAK'IN İTİRAZI

Irak Dışişleri Bakanı Hamid Alwan, Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'de düzenlediği bir basın toplantısında, ABD'nin Sovyetlerin Afganistan'daki eylemini gerekçe göstererek Basra Körfezinde deniz gücünü artırmasına karşı çıktı. Ülkesinin Sovyetlerle özel bir ilişkisi olmadığını belirten Bakan Irak'ın her zaman önce kendi çıkarlarını gözettiğini söyledi.

SOVYET-ABD AÇIKLAMALARI

Bu arada, Birleşmiş Milletlerin Hint Okyanusu konusunda toplanan özel komisyonunda söz alan Sovyet delegesi Leo Mendelevich, ABD'nin Hint Okyanusundaki "hareketlerinin", ülkesinin güvenliği için askeri bir tehdit oluşturabile-

Moskova ve Washington, Fransa - Almanya Zirvesini değerlendirdi

MOSKOVA/PARİS (AP)

Sovyetler Birliği resmi haber ajansı TASS, Fransa-Almanya zirve görüşmesinden sonra yayınlanan Ortak Bildiriyi eleştirdi. TASS, sözkonusu bildiride hem olumlu noktaların bulunduğunu, hem de bazı konularda, "ABD propagandasının yankıları"nın yer aldığını öne sürdü.

TASS ajansı bildiri metninde geçen "Fransa ve Batı Almanya'nın NATO ve ABD ile gerçekleştirdiği ittifaklara sadık kalacağını" belirten bölümlerin, Avrupa'da gerginliği artıracağını ileri sürdü.

Öte yandan, aynı konu ile ilgili bir yorum yayınlayan Sovyet hükümet gazetesi "İzvestia", Fransa'nın Almanya'dan daha olumlu bir tutum içinde olduğunu yazdı.

WASHINGTON MEMNUN

Öte yandan Batı Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, zirveden sonra ABD Başkanı Carter ile bir telefon görüşmesi yaparak, Fransa-Almanya görüşmeleri konusunda bilgi verdi. Beyaz Saray Basın sözcüsü Powell'in yaptığı açıklamaya göre, Carter, Giscard d'Estaing ve kendi adına konuşan Schmidt'e Avrupa ile ABD arasındaki dayanışmanın gerekliliğini belirtti.

DOĞU ALMAN GAZETESİ

Bu arada Doğu Almanya'daki parti organı "Neues Deutschland" iki liderin görüşmelerine geniş yer ayırdı. Doğu ile Batı arasındaki gerginliklerin azaltılmasını isteyen sözlerin vurgulandığı haberde, Afganistan işgalinin kınanmasından söz edilmedi.

Vietnam Ölüm-Kalım konvoyunu Kambocya'ya sokmadı

BANGKOK

ABD'li ve Batı Avrupalı ünlülerin Kamboçya'ya yapmak istedikleri "Ölüm-Kalım Yürüyüşü" Vietnamlı yöneticiler tarafından engellendi. Tayland başkenti Bangkok'tan 225 kilometre uzaklıktaki Tayland-Kamboçya sınırına kadar 20 kamyonluk yardım malzemesi ile gelen yürüyüş konvoyu Klong Luek köprüsüne kadar ilerleyebildi. Kamboçya sınır girişini tutan Vietnam birlikleri, Kamboçya'nın Batılı dostlarının bütün çağrılarına rağmen, yardım konvoyunun ülke içine girmesine izin vermediler. Bunun üzerine "Ölüm-Kalım yürüyüşçüleri" 20 kamyonluk ilaç, yiyecek ve giyecek malzemesini Tayland toprakları üzerinde bulunan göçmen kamplarında dağıttılar.

Fransa Radyosunun "Ölüm-Kalım Yürüyüşü"ne katılan muhabiri, bölgede hâlâ açlığın sürdüğünü bildirirken, Kamboçyalı göçmenler kendilerine gönderilen yardımın Vietnam birlikleri tarafından yağmalandığını söylediler.

AP ajansının haberine göre, "Kamboçya'yı unutmayın!" şiarını uluslararası kamuoyunda yeniden gündeme getirmeyi başaran "Ölüm-Kalım Yürüyüşü" konvoyu Bangkok'a geri döndü.

Öte yandan, Bangkok'tan dinlenen "Demokratik Kamboçya'nın Sesi" radyosu, Şubat ayının başından beri 376 düşman askerinin savaş dışı bırakıldığını bildirdi.

Stalin' in yardımcısı, Sovyet hegemonyacılığını kınadı

PARİS (AP)

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Siyasi Büro eski üyesi ve Stalin'in yardımcılarından Boris Bajanov, 30 yıldan bu yana yaptığı ilk siyasi açıklamada "Sovyet hegemonyacılığını" kınadı ve Rusya'ya karşı "Çin-Avrupa-Amerika cephesinin kurulmasını" önerdi.

Uluslararasında meydana gelen son değişiklikler ve muhalif yazar Soljenitzin'in ısrarı üzerine bir basın toplantısı yaptığını açıklayan Bajanov, Sovyetler Birliği'nin Körfez'deki petrol bölgesini ele geçirmek amacıyla Afganistan'ı işgal ettiğini söyledi. "Eğer Batı sadece sözlü kınamalarla yetinirse, Ruslar daha da ilerler" diyen Bajanov, Yugoslavya, Fransa ve Almanya'nın da Sovyet tehditi altında olduğunu ifade etti. Bajanov, Avrupa'nın nötron bombası ve füzesavarları topraklarına yerleştirmesi gerektiğini belirtti.

BAJANOV KİMDİR ?

1900 doğumlu olan Bajanov 19 yaşında Sovyetler Birliği Komünist Partisine üye olmuş ve 1923'lerden sonra Parti yönetiminde yükselmeye başlamıştı. Parti Siyasi Büro ve Stalin'in sekreterliği görevlerinde bulunan Bajanov, 1928 yılında Parti yönetimi ile anlaşmazlığa düştü ve Sovyetler Birliği'nden ayrıldı.

Mugabe kendisine karşı bir suikast kampanyası açıldığını söyledi

SALİSBURY

Bir suikasttan kurtulan ZANU lideri Robert Mugabe, ırkçıların işbirlikçisi eski Başbakan Muzorewa yanlılarının kendisine karşı sistematik bir suikast kampanyasına giriştiklerini söyledi.

Mugabe ayrıca, İngiliz Vali Lord Soames'i de Muzorewa yanlılarıyla işbirliği yaparak ZANU'nun 27-29 Şubatta yapılacak seçimlere katılmasını engellemek için uğraşmakla suçladı.

İngiliz Vali Soames, geçen çarşamba günü, "siyasi şiddet olaylarını önlemek amacıyla" kendisine, siyasal partileri kapatmak, adayları seçime katılmaktan alıkoymak ve gösterileri yasaklamak yetkileri veren bir yönetmeliği onaylamıştı.

4 ülkeden 4 konuk | EKKE Temsilcisi Nikos Agathangelidis

KARADENİZ KÖKENLİ BİR YUNAN, TÜRKİYE'Yİ VE ÜLKESİNİ ANLATIYOR

25-26-27 Ocak günleri Ankara'da yapılan Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin 1.Genel Kuruluna çeşitli ülkelerden devrimci parti ve örgütlerin temsilcileri de katıldı. AYDINLIK muhabirleri TİKP Kongresine katılan Yunanistan, Portekiz, İtalya ve Norveçli konuklarla görüştü.

Bugünkü konuğumuz Yunanistan Devrimci Komünist Hareketi (EKKE) örgütünün Merkez Komitesi Üyesi Nikos Agathangelidis. Önümüzdeki günlerde Portekiz Komünist Partisi (Marksist-Leninist)'in Genel Sekreteri Vilar, İtalyan Birleşik Komünist Partisinin Genel Başkanı Pesce ve Norveç İşçilerin Komünist Partisi (Marksist-Leninist)'in temsilcisi Bayan Øyen ile yaptığımız söyleşileri yayınlayacağız.

Ankara Atatürk Spor Salonu inliyor: "Yaşasın Türkiye-Yunanistan Dostluğu! "...Kongre Divanı, EKKE'nin mesajını okuyor ve Nikos Agathangelidis ayağa kalkarak bu dostluk gösterisini selamlıyor, kendisini alkışlayanlara yine alkışlarla karşılık veriyor...

(. . .)

Ve 27 Ocak gecesi geç saatlerde İtalyan ve Yunan konuklarımızla birlikte bir evdeyiz. Yorgunluk çıkarıyoruz. Hem de Ege Türküleri, zeybek havaları ve sirtakilerle. Bu canlı ortamda Nikos Agathangelidis ile bir köşede konuşuyoruz:

—Türkiye'de ilk kez mi geliyorsunuz?

—*Evet.*

—Ailenizin Türkiye kökenli olduğunu duyduk. Hatta bizim bazı arkadaşlarımız sizin Trabzon'dan geldiğinizi sanmışlar.

—(Gülerek) *Dedem Giresunludur. 1923 yılından beri Türkiye'den göçler olmuş. Benim dedem de ilk göçedenler arasında.*

Söyleşiye bir ara verip, hep birlikte "Niksarın Fidanları" türküsünü söyleyenlere katılıyoruz.

—Ankara'ya gelmeden önce Türkiye hakkındaki düşünceleriniz neydi? Şimdi nasıl düşünüyorsunuz? Yani ne umdunuz, ne buldunuz?

—*Yunanistan'da Türkiye hakkında pek doğru bir bilgi yok. Daha çok anarşi ve terör meselesi tanıtılıyor. Sonra bende ailemden kalan bazı izlenimler de var.. Yalnız Yunanistan'da, Türkiye hep son derece fakir, geri kalmış bir ülke olarak tanıtılıyor. Ama bunun doğru olmadığını gördüm.*

—Yunanistan'da anarşi var mı?

—*Hayır, yok.*

—Gece saat 12'den sonra tek başına sokakta dolaşabilir misiniz?

—*Evet.*

—Evli misiniz?

—*Evliyim. Yakında da baba olacağım.*

—Ne iş yapıyorsunuz?

—*Ben Fizik tahsili yaptım. Bir süre de bu konuda çalıştım. Şimdi EKKE'nin yayın organı 'Laiki Agones''te, Yazı Kurulunda çalışıyorum. Eşim de konfeksiyon sanayisinde işçi olarak çalışıyor.*

—Geçinebiliyor musunuz?

—*Çok zor.*

—Et, balık filan yiyebiliyor musunuz?

—*Genel olarak çalışanların büyük ekonomik güçlükleri var. Pahalılık, enflasyon ve işçi ücretlerinin düşüklüğü nedeniyle emekçilerin büyük bir kısmı beslenme konusunda bile güçlük içindeler.*

—Yunanistan'da gaz, benzin sıkıntısı var mı?

—*Şimdilik büyük sorun yok, ama hükümet önümüzdeki yıllarda enerji konusunda güçlüklerin ortaya çıkacağını açıkladı.*

—Karaborsa, yokluk var mı?

—*Türkiye'deki kadar yok.*

—Kuyruk?

—*Yok.*

VE YUNANİSTAN'DA TÜRK SEVGİSİ

—Kıbrıs işgal edildiği zaman Türklere kızdınız mı?

—*Evet. Halkta olduğu gibi ben de olumsuz etkiler bırakmıştı bu işgal.*

—Yunanistan'da Türkleri severler mi?

—*İşgalden sonraki olumsuz etkilere rağmen, Türk halkına karşı genel bir sevgi vardır. Bizim halk Türkiye ile barış ve dostluk istiyor. İki ülke arasındaki meselelerin de barışçı yoldan çözümünü istiyor.*

—Türkler bir gün Yunanistan'a saldıracak diye bir fikir var mı?

—*Var böyle bir endişe. Ama bazı kesimlerde. Bütün Yunanistan'da değil. Sonra hükümet de tehlike, kuzeyden (Bulgaristan ve Rusya) değil, Türkiye'den geliyor diyor.*

—Peki, Bulgaristan Yunanistan'ı işgal etse halk savaşmaya hazır mı?

—*Hükümet hazırlıklı değil. Bulgaristan'dan bir tehlike yok diyor. Ama halk, geçmişteki tecrübesiyle yabancı işgalciye karşı savaşır. Bundan eminim.*

—Son olarak sizin TİKP Kongresi hakkındaki izlenimlerinizi soralım.

—*Çok başarılı idi. Dikkatimi çeken noktalar, devrimci coşku ve iyimserlik oldu. Bence bu iki tutum ülkenizin geleceği için çok önemli.*

—AYDINLIK okuyucularına iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

—*Yunanistanlı bütün işçiler ve emekçiler adına bütün Türkiye'ye en derin saygı ve selamlarımı iletmek isterim.*

N. Agathangelidis TİKP Kongresinde kendisini alkışlayanları selamlıyor.

EKKE (Yunanistan Devrimci Komünist Hareketi)

EKKE örgütü esas olarak 1967-1974 faşist diktatörlük döneminde yurtdışında okuyan ve çalışan Yunanistanlı devrimciler tarafından kuruldu. Yunanistan'da faşist diktatörlüğün yıkılmasından sonra ülke içindeki örgütlenmesini hızlandıran EKKE Yunanistan'ın milli bağımsızlığı ve demokrasi için mücadele ediyor.

Üç Dünya Teorisi üzerine tartışmaların yoğunlaştığı dönemlerde devrimci çizgiyi savunan EKKE örgütü bu arada Marksist-Leninist Yunanistan Komünist Partisi ile de birçok alanda eylem birliği yaptı.

Yunanistan'da, Türk-Yunan dostluğu için çalışan ve Kıbrıs meselesinin barışçı yollardan çözüme kavuşturulmasını isteyen EKKE örgütü, "Laiki Agones" (Halkın Yolu) adlı bir haftalık dergi yayınlıyor.

N. Agathangelidis'ten önce EKKE örgütünün Merkez Komitesi Başkanı Bitsis, 1978 yılının şubat ayında İstanbul'da yapılan "AYDINLIK Gazetesini Destekleme Gecesine" katılmıştı.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Niyetler farklıysa

Bir sabah kalktık baktık ki, gazete manşetlerinde bir kara haber:

Paranın değeri bir gecede yarı yarıya düşmüş.

Demirel bir geceyarısı elini gizlice cebimize sokup içindekinin yarısını almış götürmüş. Odunun, kömürün, tüpün, şekerin ve her şeyin fiyatı birdenbire iki misline fırlamış.

On milyonlarca insanın aşına ve ekmeğine karşı insafsız bir saldırı var.

Emekçiler 1979'un ağır buhranı ile zaten iki büklüm. Bütçede bir milim bile kaydırma yapmanın mümkünü yok. Hayat seviyesi düşebileceği kadar düşmüş. Et süt, yumurta zaten unutulmuş. Dolmuşa binmek, bir lokantada iki kap yemek yemek, arada bir sinemaya gitmek çoktan lüks olmuş.

İşte bu şartlarda, elini gizlice halkın cebine sokanlar, geriye ne kaldıysa ondan da vazgeç diyorlar.

O zaman bu milyonlar ne yapar?

İşte o zaman, bu milyonlarda bir öfke dalgası yükseliyor. Artık otobüste, pazarda ve fabrikada konuşulan tek şey var: "Bu kadar fazla" "Bu kadarı küstahlık" "Bu kadarı insafsızlık."

Bugün yüzbinlerce işçi böylesi büyük bir öfke içinde. Ne yapabileceğini bu gidişe nasıl dur diyebileceğini düşünüyor. Ve aklına tek gelen çare, elindeki yegane silahını, üretim silahını kullanmak oluyor. İşçilerde grev isteği güçleniyor.

İşte tam da bu noktada, aylardır bir genel grev için fırsat kollayan birtakım sinsi güçler ortaya fırlıyor, ve "Haydi Genel Greve" diye sesleniyorlar.

Ve ortaya şöyle bir manzara çıkıyor:

Her ikisi de grev isteyen iki ayrı güç var. Bunlardan biri aşına ve ekmeğine yönelen saldırıya karşı direnmek isteyen yüzbinlerce işçi. Diğeri ise ülkeyi bölmekten, çökertmekten başka bir derdi olmayan bir avuç işbirlikçi.

İşbirlikçi hainler, DİSK'in tabelasının arkasına gizlenip, işçilere çağrı yapıyorlar "Takıl peşimize, başına geçeceğiz, hakkını alacağız, seni kurtaracağız" diyorlar.

Bugün, grev ve mücadele isteği içinde olan bütün işçiler. DİSK'in genel grev çağrısına cevap vermeden önce şu gerçeği görmelidirler:

Birbirinden farklı ve birbirine zıd niyetlerle yola çıkanların birlikte yürümesi mümkün değildir. Böyle bir yola çıkıldığında, birbirine zıd olan menfaatler her adımda çelişecek ve birbirinin karşısına dikilecektir.

Grev birlik içinde olur. Farklı siyasi görüşlerden işçileri birlik içinde tutmak bir yana varlığını bölücülüğe ve cepheleşmeye dayandırmak zorunda olan bir siyaset, böyle birliği sağlayabilir mi? İşçilerin bugün en temel taleplerinden biri ülkenin ve halkın birliğidir. TKP'li revizyonistlerin tek isteği ise halkın cephelere bölünüp birbirine kırdırılmasıdır.

Grev halkın desteğini alırsa başarılı olur. İşçi hakları diye hiç bir derdi olmayan anarşist grupların içinde cirit atacağı bir grev bu desteği kazanabilir mi? Anarşiden nefret eden halk, bombalı pankartların sallandığı, silah talimlerinin yapıldığı bir greve destek olabilir mi? İşçiler anarşiye karşıdır. Haklı mücadelelerinin anarşiye dönüşmesine karşıdır. Revizyonistlerin amacı ise, bu grevi ülkede anarşiyi yükseltmek için bir araç haline getirmek, kargaşayı artırmaktır.

Grevin başarısı için, bu greve önderlik edenler, mücadelenin sınırını iyi çizmek, güç hesabını dikkatle yapmak, durulacak ya da taviz verilecek noktayı zamanında seçmek zorundadırlar. Bütün bu hesaplar da grevin amacı gözönünde tutularak yapılır. Grevden farklı amaçlar gözetenler, bu hesabı da farklı yapacaklardır. Ülkeyi çökertmek, zayıf düşürmek diye bir siyasi hesabın içinde olanlar için eylemin sınırı neresidir? İşçiler, haklı talepleri doğrultusunda, sınırı belli, biçimi özenle seçilmiş, ve haklı zeminde yükselen bir mücadele istiyorlar. Moskovacı güçlerin hesabı ise, peşlerine takabildikleri bütün güçleri bir hesaplaşma içine sokmak ve bundan siyasi buhran için yararlanmaktır.

İşte niyetler bu kadar zıd yollar, bu kadar ayrıdır.

Ülkenin ve milletin çıkarlarına karşı hazırlanmış bu genel grev tuzağı, işçi sınıfına zarardan başka bir şey getiremez.

İSTANBUL İLİ DAİMİ ENCÜMENİNDEN

Eyüp Göktürk 5 derslikli ek ilkokul inşaatında noksan kalan işlerin 2490 Sayılı Yasanın 51. maddesi uyarınca 1.915.594.45 lira çevresinde müteahhit nam ve hesabına yaptırılması. İlk teminatı 57.468 liradır.

Keşif ve ilk teminatı yukarıda yazılı iş 22. Şubat 1980 Cuma günü saat 15'de Sultanahmet Yerebatan Caddesindeki Özel İdare binasında toplanan İl Daimi Encümeninde açık eksiltme suretiyle ihale edilecektir.

İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektubu (Bloke çok kabul edilmez) 1979 Mali Yılı Ticaret Odası vesikası ile şartnamesindeki kayıtlar uyarınca eksiltmeden üç gün evveline kadar (tatil günleri hariç) İl Makamına müracaatla almış oldukları yeterlik belgeleriyle birlikte ihale günü saat 15'de İl Daimi Encümeninde bulunmaları lazımdır.

(Basın- 10952- 142)

Aylarca verilen mücadele sonucu imzalanan sözleşmeler devalüasyonla birlikte değersiz birer kağıda döndü

120 liralık ücret zammı bir gecede 65 liraya düştü!

● Devalüasyondan önce sözleşme imzalayan Teksif, Maden Federasyonu ve Çimse-İş üyeleri arasında hızla ek protokol talebi yükseliyor

İŞÇİ SERVİSİ

Demirel hükümetinin gerçekleştirdiği son devalüasyonla birlikte devalüasyondan önce toplu sözleşme imzalanan iş kollarında, işçilerin elde ettiği ücret zamları yarıya yakın bir oranda düştü. Buna karşılık işçiler arasında ek protokol talebi yükseliyor.

Örneğin yeni sözleşme ile birlikte günlük ücretine 200 lira zam alan bir Teksif üyesi işçinin eline geçen gerçek zam 109 liraya düşerken, bir Çimse-İş üyesi çimento işçisinin ya da Afşin Elbistan'da çalışan bir maden işçisinin elde ettiği 120 liralık günlük ücret zammının değeri 65 liraya indi.

Bir demiryolu işçisinin diğer sosyal yardımların yanısıra elde ettiği ortalama 35-40 liralık zam da 18-22 liraya düştü.

ÜCRET ARTIŞLARI VE ERİYEN ZAMLAR

Son devalüasyonla birlikte temel gıda maddelerine yapılan zamların oranı yüzde yüze yakın bir artışa varırken, sözleşmelerin sağladığı ücret zamlarının fiili satın alma gücünün yarı yarıya düştüğü belirleniyor.

Temel ihtiyaç maddelerinin ana unsuru olan gıda maddelerinde henüz içinde bulunduğumuz şubat ayında büyük artışlar kaydedildi.

Bunun sonucu olarak zamlardan önce geçtiğimiz yılda günlük asgari gıda masrafı 250 lira olan beş kişilik bir işçi ailesi bugün aynı gıda maddelerini satın alabilmek için 458 lira harcamak zorunda kalıyor.

5 kişilik bir ailenin bilimsel verilere göre hesaplanan asgari gıda harcamasındaki bu korkunç artış aynı zamanda ücret zamlarındaki satın alma gücünün düşüşü içinde bize bir gösterge olmaktadır. Yukarda belirtilen ücret zammındaki düşüşler de bu orana göre hesaplanmıştır. Hele bu artışın henüz mazot, benzin taşınma ve paketleme gibi ara kademelerdeki zamların gıda maddelerine henüz tam yansımadan içinde bulunduğumuz şubat ayında gerçekleştiği düşünülürse, sözleşme zamlarının önümüzdeki dönemdeki muhtemel yeni artışlarla birlikte nasıl hızla eriyeceği daha iyi anlaşılmaktadır.

Elde edilen sosyal yardımlar da işçilerin yaşam düzeyini korumaya yetmemektedir. Aynı düşüş bu yardımların alım gücünü de etkilemektedir. Fiyatlar henüz belli bir istikrara kavuşmamakla birlikte işçilerin yaşam düzeyinin 1976 yılına göre büyük bir gerileme kaydettiği gözlenmektedir.

EK PROTOKOL İSTENİYOR

Sendikaların "iyi sözleşme", "bu şartlarda daha iyisi alınamazdı", "işçilerin yüzünü güldüren sözleşme", gibi ifadelerle işçilere duyurttukları büyük sözleşmeler birdenbire değerini yitirmiştir.

Teksif, DYF-İş, Çimse-İş ve Maden Federasyonu üyesi işçilerin aylar boyu büyük umutlarla bekledikleri sözleşmelerle ellerine geçen paralar hükümetin bir gece içinde aldığı kararla değersiz kağıt parçalarına dönüşmüştür.

Ücret zamlarının bu hızlı eriyişi karşısında sözleşmesi sonuçlanan işçiler arasında hızla EK PROTOKOL talebi yükselmektedir. Önümüzdeki 6 aylık, bir yıllık sürelerdeki yeni fiyat artışlarının tehdidi altındaki işçiler sendikalarını ek protokol yapmaya ve devalüasyonun alıp götürdüğü zamları geri istemeye zorlamaktadırlar.

Nitekim bu talebe uygun olarak ilk açıklama Teksif Sendikasından gelmiş ve Teksif yönetimi son zamlarla birlikte Teksif üyelerinin eline geçen ücret zamlarının değerini korumak için Tekstil İşverenleri Sendikasından ek bir protokolla yeni ücret zammı isteyeceğini bildirmiştir.

Teksif Sendikasının bu açıklamasına yakında yeni açıklamaların eklenmesi ve diğer sendikaların da ek protokol yoluna gitmeleri beklenmektedir. Üyelerinden gelen şikayetlerle her gün karşı karşıya olan sendikaların önünde son zamlardan sonra başka bir seçenek de görünmemektedir.

Maden-İş'in bir yalanı daha ortaya çıktı

Bölge Çalışma Müdürlüğü Seydişehir Alüminyum'da yetkisizlik kararı verdi

● Maden-İş, Seydişehir'de yetki aldığını iddia etmişti

SEYDİŞEHİR

Bir süre önce Maden-İş Sendikası tarafından yapılan bir açıklamada, Seydişehir Alüminyum Tesislerinde Maden-İş'in yetki aldığı öne sürülmesine rağmen Konya Bölge Çalışma Müdürlüğünün bu işyerinde yetkisizlik kararı verdiği ortaya çıktı.

Bilindiği gibi Seydişehir Alüminyum Tesislerinde yetkili olan Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikası ile Maden-İş Sendikası arasında uzun bir süredir yetki mücadelesi sürmekteydi. Bu mücadele sırasında Maden-İş'in İGD'li ve sahte solcu militanları, Türk Metal'in ise MHP'li komandoları kullanması sonucu sık sık silahlı çatışmalar olmaktaydı. İşçiler her iki sendikaya da tepki duymasına rağmen Maden-İş geçtiğimiz günlerde bu işyerinde yetkiyi aldığını iddia etmişti.

Konya Bölge Çalışma Müdürlüğünün hiç bir sendikaya yetki vermeyerek yetkisizlik kararı aldığının anlaşılması Maden-İş'in her zamanki gibi yalan açıklama yaptığını ortaya çıkardı.

Devletin kendi işçisine uyguladığı "adalet"!

İstatistik Müdürlüğü işçilerinin 10.700 lira olan ücretlerinden 6.768 lirası kesiliyor

● Üç aydan üç aya sözleşme yapılarak işçilerin sosyal hakları gaspediliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Devlet İstatistik Enstitüsüne bağlı İstanbul İstatistik Müdürlüğünde çalışan 58 geçici işçinin 10 bin 700 lira olan aylık brüt ücretlerinin 6 bin 768 lirasının kesilerek işçilere 3 bin 932 lira verildiği öğrenildi. Ayrıca yılın 12 ayında işçi çalıştırıldığı halde işçiler 3 aylığına alınıp hiç bir hak talep etmemesi koşulu öne sürülerek sözleşmeleri her üç ayda bir uzatılarak çalıştırılıyorlar.

Konuyla ilgili olarak gazetemize bilgi veren İstatistik Müdürlüğü işçileri şunları anlattılar:

"Burası bir devlet kuruluşu olduğu halde sömürü katmer katmer uygulanıyor. Önce üç ay çalışacaksınız ve ücretten başka hiç bir hak istemeyeceksiniz diyorlar. Üç aylığına işe alıyorlar. Sonra işlerine gelenleri üçer ay daha çalıştırıyorlar. Ama çıkış giriş yapıyorlar ve biz hiç bir hak sahibi olamıyoruz. Böyle 9 aydır çalışan arkadaşlar var. Aslında burada işler bütün sene devam ediyor. Devlet bizim hak sahibi olmamızı engelliyor.

"Bizi işe alırken 7 bin lira brüt aylıkla aldıklarını söylediler. 7 bin lira brüt alırken elimize 3 bin 923 lira geçiyordu. Geçen ay aylığımızın 10 bin 700 liraya yükseldiğini söylediler. Bordroda da öyle gösteriyorlardı. Fakat elimize geçen, 3 bin 932 lira oldu. Yani 3 bin 700 lira artan aylıktan elimize 9 lira geçti. Bu nasıl iştir, anlayamadık.

"Biz kapıları dolaşarak numaraları yeniliyoruz. Yağmur çamur demeden günde kilometrelerce yol katediyoruz. Ama ne yol parası, ne yemek parası, ne de başka bir hak vermiyorlar. Üstelik de geleceğimiz konusunda hiç bir güvencemiz yoktur."

Hava-İş THY grevinin başlatılması için Danıştaya başvuruyor

İSTANBUL

Türk-İş'e bağlı Hava-İş Sendikası THY'de başlatılacak grevin Bakanlar Kurulu tarafından ertelenmesinde yasalara aykırı yön bulunduğu düşüncesi ile Danıştaya başvuracağı açıklandı.

Hava-İş Genel Sekreteri Rahmi Ceçen, konu hakkında yaptığı açıklamada Genel Başkan İbrahim Öztürk'ün Danıştay'a başvurmak için Ankara'ya gittiğini söyledi.

Bilsan işçileri elektrikli cihazların bakımını yapıyorlar. Her an kaza ihtimali ile karşı karşıyalar. Ama işveren 1 yıldır sigorta yaptırmıyor. En son dilekçelerini yazmış, müfettiş istemişler. Bu kez de atılmakla tehdit ediliyorlar.

Bilsan'da sigortalanmak isteyen işçiler, işten atılmakla tehdit ediliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Fındıklı'da kurulu Bilsan'da çalışan işçilerin sigortasız ve hiç bir iş güvencesi olmadan çalıştırıldıkları, bu yüzden işverenin yasal gereklerin yerine getirilmesine kadar işi durdurdukları öğrenildi.

Elektronik ve elektrikli aletlerin bakımı ve tamirinin yapıldığı işyerinde her an bir kazayla karşı karşıya bulundukların söyleyen işçiler, işverene defalarca başvurdukları halde kendilerini sigortaya bildirmediğini çeşitli vaadlerle oyaladığını belirttiler. İmalatta ve pazarlamada çalışanlarla birlikte toplam 26 işçinin çalıştığı işyerinde işverenin sigorta için başvuran işçileri işten atmakla tehdit ettiği de ifade ediliyor.

İşçiler "Bizim durumumuzda olan binlerce arkadaş var. Amacımız onlara bu mücadelemizi duyurmaktır" diyorlar.

Önceki gün Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvuran işçiler, işyerinin müfettişlerce denetlenmesini istiyorlar.

Etibank Güneybatı Anadolu Maden İşçileri Sendikası Genel Kurulu yapıldı

MİLAS (ÖZEL)

Etibank Güneybatı Anadolu Maden İşçileri Sendikası Genel Kurulu yapıldı. Genel Başkanlığa Aptullah Kan seçildi.

Etibank Güneybatı Anadolu Maden İşçileri Sendikası Genel Kurulunda konuşan başkan adayı Aptullah Kan, işletme müdürünün anti-demokratik tutumlar içine girdiğini söyleyerek, toplusözleşmede verilmiş olan hakların birçoğunun alınamadığını belirtti. Kan konuşmasında ayrıca mevcut yönetimi gerici olarak niteledi.

Divan Başkanlığına Mustafa Orhun'un seçildiği Kongrede 348 işçi oy kullandı. Aptullah Kan'ın listesi 178, eski Başkan Birol Kesici'nin listesi ise 166 oy aldı.

ROMAN

AYŞE KILIMCI

(17)

dünyaya merhaba

Balıklar, yunusun sırtındaki Reşo'ya deniz türküleri söylediler

—Savaş her zaman nefretten mi olur?

—Çokluk. Ama, haklı ve soylu savaşlar da vardır, söz gelimi, bağımsızlık savaşları... Onlar kutsaldır. Yurdunu, ulusunu, ülke onurunu kurtarmak için verilen bu savaşları tüm namuslu insanlar destekler. Denizler, gökler bile... Bak, senin ülkende Mustafa Kemal adında bir yiğit insan vardı. Sizin Kurtuluş Savaşınızın önderiydi. Benim kıyılarımda yeşermiş benim kıyılarımın bağımsızlığını savunmuş bu değerli insana sularımın mavisini sunmuştum; o zamanlar... O da benden aldığı maviliği gözlerine takınmıştı. Deniz gözlü oluşu, o sebeptendir...

—Demin dedin ki: "İki kıyımdaki insanların birbirini sevmelerini istemek benim hakkım" dedin. Peki, sevgiyi istemek hepimizin hakkı değil mi? Biz bebeklerin, otun, çiçeğin, böceğin, denizin, uçar kuşun bile hakkı değil mi sevgiyi istemek, sevmek, sevilmek?

—Evet, hakkıdır elbet. Derler ki, insanlar "Doğa taşın bağrında yarattığı bir minik böceğin bile gıdasını unutmaz, yanıbaşına koyar." Ben derim ki, onun gereksediği kadar sevgiyi de bir yerlere gizlemiştir doğa. O böcecik gitsin, bulsun, sevgiyi arayıp da değerini öğrensin, bilsin diye...

—Yani sevgi bulunur mu?

—Aranır, evet. Sevgi aranır, bulunur, yaratılır. Dört elle sarılıp, korunur.

—Anne sevgisi nasıl bulunur Ege ana? Ne olursun bunu öğret bana...

—Bir kez sevgi ışığı gördünse çocuğum, onu hep yüreğinde tut, yaşat. Güzel duygularla sevgini an ki, beslensin... Yitirince de üzülme... Ona, yani sevgiye raslamış olman bile, her insana nasip olmaz bir mutluluktur. Onu, yani anneni ve sevgisini hep an. Yüreğinin en güzel köşesinde diri tut. Bu, senin yeni sevgiler üretmene maya olur.

—Yeni sevgi nasıl olur?

—Ana sevgisi kadar kutsal pek çok sevgi vardır: Yurt sevgisi, bağımsızlık sevgisi, insan ve doğa sevgisi.

....

Tam o sırada, dalgaları yarıp, maviliği bölüp, ışık hızıyla gelen kocaman bir balık, sözlerini dağıttı:

—Heey, ben Yunus'um, sevgi benim de işim. Gel bebek, seni gezdireyim.

—Nerden gelip, nereye gidersin? Seni tanımıyorum.

Yunus ne demek?

—Yunus, sevgi demek. Çocuklarım Türkiye kıyılarında, ben Yunanistan kıyılarına gidiyorum, yakınlarımı göreceğim. Buluttan beşiğini sırtıma alır, seni dalgalardan aşırır, gezdiririm. Yunanistan kıyılarından koparacağın gelinciği, kendi ülkendeki arkadaşlarına götürürsün.

—Ne güzel, ne güzel...

Ege ana, bebeği, bulut beşiğiyle birlikte yumuşacık kaldırıp, yunus balığının sırtına koydu. Balık suda kayarak, kavisler çizerek, karşı ülkenin yeşilleri seçilen kıyılarına doğru neşeli bir gezintiye çıktı.

Reşo da, sabaha dek bu düşü yaşadı. Yunus'un sırtında çok yerler gezdi, çok eğlendi. Bir Yunanistan kıyılarına gittiler, bir Türkiye kıyılarına... Yunanistan toprağından kopardığı gelinciği, dalgalarla ıslattı, soldurmadan öte kıyıdaki yuva arkadaşlarına götürdü. Çocuklardan derlediği bir tutam sevgiyi de Yunanistan kıyılarına bıraktı. Balıklar, yunusun sırtındaki Reşo'ya deniz türküleri söylediler. Bu ezgilerle Reşo uyudu, uyandı... Güneş onu ısıttı, yıldızlar yoluna ışık serpti. Reşo ile yunusun dalgalarda çizdikleri iz, yeni dalgacıklar olup, taa okyanus kıyılarına vurdu. Ora çocuklarına sevgiyi iletti.

(DEVAMI VAR)

RUS GENERALLERİNİN TERCİHİ: YILDIRIM TAARRUZ

Rus Ordusu tanklara ağırlık veriyor

- Kremlin yöneticileri halkı kuyruklarda çürütmek pahasına hızla silahlanıyor
- Rusların kurduğu hareketli birliklerin niteliği de gelişti

—1—

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Onbinlerce Rus askeri Afganistan'a aniden girince Batılı askeri uzmanlar Rus ordusu üzerine düşünmeye başladılar. Bu uzmanlar Rusya'nın Afganistan'da yaptıklarından geleneksel bir savaşta neler yapabilecekleri konusunda dersler çıkarıyorlar. Ruslar Afganistan'da ne yaptılar?

İlk önce Rus sabotajcıları şüpheli görülen Afganlı askerleri silahsızlandırdılar. Daha sonra, Sovyet hava indirme birlikleri Kabil'e aktı ve yürüyerek başkenti ele geçirdi. Bu arada hızla ilerleyebilen zırhlı tümenler sınırı geçip, ana yolları, şehirleri ve askeri üsleri ele geçirdiler. İyi donatılmamış direniş kuvvetleri birden helikopterlerden açılan makinalı tüfek atışları ve zehirli gaz bombalarıyla karşı karşıya kaldılar.

Bu tipik bir "yıldırım savaş" taktiğiydi ve önümüzdeki dönemde Moskova'daki generallerin savaş planlarının esas dayanağıydı.

Daha önce Hitler generallerinin kullandığı "yıldırım savaş taktiği" ni Rusların Afganistan dışında daha değişik bir biçimde kullanmaları bekleniyor. Batılı uzmanlar, güçlü bir ordunun karşısında, Rusların savaşı taktik nükleer darbelerle başlatacağını tahmin ediyorlar. Arkadan yoğun bir top atışıyla birlikte tank birliklerinin ilerleyeceği düşünülüyor. Sovyetlerin geliştirdiği senaryoya göre tanklar, "Nükleer silahların açtığı yollardan mümkün olan en kısa zamanda harekatın nihai hedefine hızla ilerleyecekler."

RUS ASKERİ GÜCÜ

Kremlin yöneticileri bu amaca ulaşmak için halkın refahından kesmek pahasına, silahlanmaya şimdiye kadar görülmemiş düzeyde bir yatırım yaptılar. Amerikan "Newsweek" dergisine göre ABD Savunma Bakanlığı İstihbarat Örgütü Sovyet ordusunu "dünyanın en güçlü kara ordusu" olarak tanımlıyor. Bu ordu, hareketli ve Sovyet sınırlarının çok uzaklarına hızla uzanabilir bir şekilde hazırlanmış. Batılı gözlemciler Sovyet ordusunun ABD ordusuna oranla daha sıkı eğitildiğini, daha iyi donatıldığını ve sayısının iki kat daha fazla olduğunu söylüyorlar. Bu yüzden, şimdi, Afganistan'da düzenlenen senaryonun çok daha geniş ölçüde, Batı Avrupa'da, Basra Körfezinde ve Çin sınırında uygulanmasından çekiniliyor.

Bugün, Sovyet kara kuvvetlerinde son derece hareketli 167 tümende 1,8 milyon asker var. Sovyetlerin tankları Amerikalılarınkinden 5 kat, topları ise 4 kat daha fazla. Kimyasal savaş konusunda ise Batıdan hayli ileriler.

Öte yandan, bu silahların niteliği de eskisi gibi değil. Ünlü silah dergisi "Jane"in Genel Yayın Müdürü Christoper Foss şöyle diyor: "Rusların her şeye sahip olduğu fakat bütün malzemelerinin geri olduğu günler arkada kaldı."

YENİ SİLAHLAR

Rus generalleri hareket ve ateş gücünü vurgularken tanklara dayanıyorlar. Bunlar içinde T-72 tankları dikkat çekiyor. Bu tanklar saatte 70-80 kilometre yol alabiliyor. Ayrıca içindekiler nükleer radyasyondan ve zehirli gazlardan zarar görmüyorlar. Bir ABD'li uzman T-72 tanklarının bugün dünyadaki en iyi tank olduğunu ifade ediyor.

Yeni imal edilmiş olan BMD zırhlı personel taşıyıcısı ise adeta bir hafif tank. 73 mm.lik bir top ve tanksavar füzelerle donatılmış. Altı piyade askeri taşıyor ve hızı da T-72'ninkine eşit.

Öte yandan Afganistan'da çokca kullanılan Mİ-24 helikopteri, kendi sahasında en ileri bir savaş aracı olarak değerlendiriliyor. Bu helikopter kara birliklerini taşıyabiliyor ve onları güçlü bir ateşle destekliyor. Böylece jetlerin kullanılmasını gereksiz kılıyor.

Sovyetlerin geliştirdiği makinalı el bombası atan silah da savaş sahnesine yeni çıktı.

Bütün bu silahlara rağmen, Sovyet gücünün de büyük zaafları var. Bir kere milli gelirin yüzde 13'ü gibi muazzam bir miktarı orduya ayıran Moskova yöneticileri bunun bedelini halktan çıkarıyorlar. Bu da halkta giderek artan bir tepkiye yol açıyor. Öte yandan, gözlemciler, ülkenin batısındaki Slav kökenlilerle, Orta Asyalılar arasında bir çelişmenin varolduğuna işaret ediyorlar. Ordudaki baskıcı eğitim de, askerlerin tepkisini çekiyor.

Batılılar, ayrıca Sovyetler Birliği'nin doğusunda Çin'in bulunmasını Sovyet saldırısını gemleyici bir etken olarak görüyorlar.

(DEVAM EDECEK)

MI-24 SALDIRI HELİKOPTERİ

Kuyruktaki pervane
Antenler
Tam teçhizatlı 8 asker
Beş kanatlı pervane
Mürettebatı ve helikopterin önemli bölümlerini koruyan zırh
İki türbinli motor
Pilot, pilot yardımcısı, topçu kılavuz ve gözcü
Her biri 57 milimetrelik roket taşıyan iki ek kanat
Uçuşta kullanılan elektronik aygıtlar
Hava hızı ölçer
4 namlulu makinalı tüfek

BMD HAFİF TANKI

73 milimetrelik top; 7.62 milimetrelik makinalı tüfek de takılabiliyor
3 km. menzilli tanksavar füze
Uzunluk 5.40 m.
Genişlik 2.60 m.
Yükseklik 1.80 m.
8 ton ağırlığında; helikopterle taşınabilir
Kumandan, şoför, topçu ve iki makinalı tüfek kullanan asker
Kule
6 piyade eri taşır
Gece görüşü için donatılmış
Suda yüzer
7.62 milimetrelik makinalı tüfekler
Hızı 70-80 km/saat

UNUTULAN MEMURLARIMIZ 2

1980 BÜTÇESİ NE GETİRİYOR, NE GÖTÜRÜYOR?

■ Mem-Der, katsayı yüzde 100 artsa bile bunun maaşlara en fazla yüzde 50 oranında yansıdığını açıklıyor ve ekliyor, "gösterge ve katsayı sistemi baştan ölü doğmuştur"

Her bütçe döneminde memur kitlesi bir kez daha umutlanır. Maaşlara zam gelecek mi? Katsayı kaç olacak? Gazetelerde çıkan hesaplara göre yeniden ev bütçesi hesapları yapılır. Borçlar, masraflar yazılır... Ve bir türlü bütçe denkleşmez. 1980 bütçesinin görüşüldüğü bu günlerde milyonlarca memur aynı heyecanı yaşıyor. Peki 1980 bütçesi ve üzerinde tartışmaları sürüp giden katsayı artışları memurlara ne getirecek?

1980 bütçesinde memur ve işçiler ile çeşitli ödemeler için ayrılan cari hizmetler bütçenin yüzde 46,6'sını oluşturuyor. Bunun içinde personel ödeneklerinin miktarı 235 milyar lirayı buluyor. Hem de 22 katsayı üzerinden yapılan hesaplarla... Bu miktar bütçe harcamaları içinde en yüksek rakamlardan birisini oluşturuyor.

Bir de devletin memurlardan aldığı var... Memur maaşlarının 100 milyar lirasına daha başlangıçta ödemeden vergi olarak el konuyor. Devletin esas gelir kaynağı olan gelir vergisi miktarının yarısından çok fazlasını ücretliler ödüyor. 1980 bütçesinde 329 milyar olarak belirlenen gelir vergisi miktarının 225 milyarı ücretlilerin cebinden çıkıyor. Bunların dışında geniş dar gelirliler topluluğu şeker, akaryakıt, tekel maddeleri, PTT, Spor-Toto, damga resmi, harçlar vs. yollarıyla 100 milyarın üzerinde farkına varmadan dolaylı vergi ödüyor. Yani bütçe esas olarak emekçilerin omuzları üzerindedir. Üstelik bu yük yeni bütçe döneminde hafiflemek bir yana daha da ağırlaşmaktadır. Kısacası devletin memurlarından aldığı verdiklerinin çok üzerindedir.

1980 bütçesinin özelliği Maliye Bakanının da belirttiği gibi memur maaş katsayısının 16'dan 22'ye çıkarılmasıdır. Komisyon tartışmalarında yalnızca katsayının 22 olması ve yollukların 25 lira artırılması kabul edilmiştir. Bir de katsayının 25 olması için çalışanlar vardır. Bütçenin memurlara getirdiği tek tek şöyle sıralanabilir:

. Katsayının 16'dan 22'ye,
. Doğum yardımının 500 liradan 1000 liraya,
. Tayın bedelinin 1500 liradan 2000 liraya,
. Fazla mesai ücretinin 10-30 liradan 15-50 liraya (brüt) çıkarılması,
. Ek ders ücretinin 65-80 liradan yüzde 25 oranında,
. Yer değiştirme giderlerinin yüzde 100 oranında,
. Gece görev yolluğunun artırılmasıdır.

İşte bütçenin getirdiği elle tutulur şeyler bunlardır.

ÖLÜ DOĞAN BİR SİSTEM: KATSAYI

Bütçedeki memurlara ilişkin yukardaki maddeler ne ifade etmektedir? Bu konuda Memurlar Derneği Genel Merkez yöneticileri şunları söylüyorlar;

"Bütçenin propaganda yönünü oluşturan, katsayının 16'dan 22' ye yükseltilmesi, "Altı katsayı birden artırıldı" sözlerinin gerçekte TRT'yi işgal etmesi ile, kamuoyunda memur maaşlarında büyük artışlar olduğu izlenimi yaratılmak istenmektedir. Hele Personel Kanununun ve katsayı sisteminin çoğunlukla memurlar tarafından daha yeterince bilinmemesi bu propagandanın kolaylaştırmaktadır.

"Bir araştırmaya göre 10-15 derecedeki memurlar, toplam memurların yüzde 62'sini meydana getirmektedir. Bu dereceler arasındaki memurların net maaşları 7500 liranın altındadır. Bunun üzerine 2000 lira yakacak yardımı, çalışmayan eşler için 500 lira aile yardımı, 400 lira yan ödeme ilave edilirse, yaklaşık 800 bin memur 6650 liranın altında maaş almaktadır.

"5-9 derece arasındaki memurların oranı ise yüzde 32,3 dür. Bunların eline geçen net maaş ise 4150 ile 5250 lira arasında, 1-4 derecedekiler ise yüzde 5,7 olup bu memurlar ise 5800-7800 lira arasında maaş almaktadırlar. Bu maaşlara da bunlara göre 1750 lira yakacak yardımı, 500 lira aile yardımı ilave edildiğinde ele geçen net maaşlar, 5-9 derecede 6650-7750, 1-4 derecedekiler ise 7550-8550 lira arasında olup, bunlara da yan ödemeler ilave edilmelidir.

"Yeni katsayı 16'dan 22 ye yükselince memurların ekonomik durumu değişecek mi? Katsayının 22 olması ile 15-10 derecedeki memurların maaşlarındaki artış 439-1014 lira, 5-9 derecelerde 1082-1277 lira, 1-4 derecelerde ise 1380-2174 lira arasında olacaktır. Yalnızca kiraların binlerce lira arttığı bir ülkede memurların maaşlarındaki bu artış, memuru hasta yatağında öldürmemek için yapılan göreyi benzemektedir. Hele son yapılan devalüasyon bu göreyi bile ortadan kaldırmıştır.

"Doç. Dr. Burhan Şenatalar'ın yaptığı bir inceleme bu gerçeği daha da güçlendirmektedir. Şenatalar, 16 katsayıya göre bulunan net maaş ile yakacak yardımı ve aile yardımı toplamından oluşan gelir düzeyini temel almakta, katsayının 22 olması ile net maaşlarda artış oranının 15. derece 2. kademesinde yüzde 8,7, 1. derecenin 2. kademesinde yüzde 61,3 oranında arttığını görmektedir. Yalnızca 1979'un son 10 ayında fiyatların yüzde 61,3 oranında arttığı gerçeğini ortaya koyarsak, maaşlardaki bu artış gerçekten komiktir. Son zamlar bu hesabın dışındadır.

"Doç. Dr. Şenatalar net maaşlardaki yüzde artışı, katsayıdaki yüzde artışın önemli ölçüde gerisinde kalmaktadır. Örneğin katsayı yüzde 50 büyüyerek 16'dan 24'e çıksa, net maaş artışı ise en fazla yüzde 28,2, onbeşinci derecede yüzde 13 oranında yükselmektedir. Katsayı yüzde 100 oranında 32'ye çıksa net maaştaki artış oranı birinci derecede yüzde 53,2 ve onbeşinci derece için yüzde 31,2 olmaktadır" diyor. Bu da bir gerçeği dile getirmektedir. Gösterge ve katsayı sistemi ölü doğmuştur. Ve bugün günün şartlarına uymamakta, memurların ihtiyaçlarına cevap veremez bir yana onların elini kollarını bağlamaktadır".

Böyle diyor Memurlar Derneği yöneticileri... Katsayı yüzde yüz artsa bile bunun memur maaşlarına yansıması en yüksek derecede yüzde elliyi bulmuyor. İşin bir de gerçek ücret yanı var. [illegible] Yarın bu konuyu ele alacağız.

YARIN: Artan fiyatlar ve memur maaşları

ZAMLAR HAYATI PAHALILAŞTIRMAKTAN BAŞKA İŞE YARAMADI

ŞEKER SIKINTISI KAPIDA

YOKLAR LİSTESİ
Tüpgaz- fuel-oil
mazot-yağ- sigara
ampul-çay-çimento
demir

- **Fabrikaların fuel-oil gereksinimlerinin karşılanmaması ve mazotsuzluk yüzünden, şeker pancarı üretiminin düşmesi şeker sıkıntılarına yol açacak**
- **250 bin ton şeker ithal etmek zorunda kalınabileceği bildiriliyor**

HABER MERKEZİ

Önlem paketiyle birlikte temel ihtiyaç maddelerinin fiyatları bir misli arttı, ancak bu maddelerin büyük çoğunluğunun piyasada "yok" olmasının önlenmesine yetmedi.

Zamlara rağmen süren tüpgaz, fuel-oil, mazot, yağ sigara, çimento, demir yokları listesine şimdi de şeker eklenmek üzere.

Fabrikaların fuel-oil gereksiniminin karşılanamaması, mazotsuzluk yüzünden şeker pancarı üretiminin düşmesi sonucu şeker sıkıntısı kapıda. Üretim yetersiz kaldığı için ek kez 250 bin ton şekerin ithal etmek zorunda kalınabilecek.

Nitekim Başbakan Demirel de gerek üç gün üst üste yaptığı basın toplantılarında, gerek AP grubunda bilgi vermek için yaptığı konuşmalarda şeker fabrikalarının üretiminin düştüğünü açıkladı ve 250 bin ton şeker ithal etmek için 100 milyon dolar bulmak zorunda olduklarını belirtti.

Son gelişmeler, zam yapmanın yokları ortadan kaldırmaya yetmediğini, enflasyonu önlemek için tek çarenin zam olmadığını kanıtladı. Fiyatlar genel seviyesinin bir misli artmasına rağmen yoklar listesinde bir azalma olmadığı gibi, tam tersine üretimin azalması yüzünden ihtiyaç maddeleri eklenmeye başladı.

Demokratik Solcular dağıttıkları bildiride Afganistan işgalini kınadılar

Jeoloji Mühendisleri Odası Kongresi yarın

- Demokratik Solcular TKP ile ittifaktan ayrıldılar

ANKARA (ÖZEL)

Jeoloji Mühendisleri Odası Genel Kurulu yarın yapılıyor. Geçen yıl yapılan kongrede TKP ile ittifak yapan Demokratik Solcular, bu yıl bağımsız olarak hareket ediyorlar.

Demokratik Solcular TKP ile ittifaktan ayrıldıktan sonra bir bildiri yayınlayarak Afganistan işgalini kınadılar. Demokratik solcuların seçimlere tek başına girecekleri öğrenildi. TKP'liler ise kendilerini eleştiren Demokratik Solcuları "faşist, gerici, sağ sosyal demokrat" diye suçladılar. Demokratik Solcular ise Yurtsever Mühendislerden oluşan ortak tutumu ile kongreden Afganistan işgalini kınayan bir karar alınmasını bekliyorlar.

TÜMOD ve TÜMAS, "Yüksek Öğretim Sorunları Semineri" düzenledi

Tüm Öğretim Üyeleri Derneği (TÜMOD) ve Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanları Birliği (TÜMAS) İstanbul Şubeleri "Yüksek Öğrenim Sorunları Semineri" düzenledi.

9-10 Şubat tarihlerinde İstanbul Tabib Odası Konferans Salonunda yapılacak olan seminerlerde ilk gün "Bilim-Toplum İlişkileri" ve "Yüksek Öğretimde Yönetime İlgili Güncel Sorunlar", ikinci gün ise "Yüksek Öğretimde Örgütlenme Sorunları" ve "Sosyo-Politik Ortamın Yüksek Öğretime Getirdiği Sorunlar" konuları tartışılacak.

"Bilim-Toplum İlişkileri" oturumunda Dr. Sungur Savran, Prof. Dr. Ayhan Ulubelen ve Dr. Nesrin Bener, "Yüksek Öğretimde Yönetimle İlgili Güncel Sorunlar" oturumunda Doç. Dr. Murat Belge, Doç. Dr. Merih İpek ve Doç. Dr. Tahir Hatipoğlu, "Yüksek Öğretimde Örgütlenme Sorunları" konusunda Doç. Dr. Burhan Şenatalar ve Prof. Dr. Nuri Karacan, "Sosyo-Politik Ortamın Yüksek Öğretime Getirdiği Sorunlar" konulu oturumda da Prof. Dr. Özlen Tosun, Dr. Ümit Şenesen ve Doç. Dr. Toktamış Ateş konuşacaklar.

Oturumlara sırasıyla Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya, Prof. Mesut Önal, Prof. Dr. Türkan Saylan ve Öğretim Üyesi Erol Erdoğan başkanlık edecekler. Cumartesi ve Pazar günleri yapılacak olan seminerde ilk oturumlar saat 10.00-13.00 arasında, ikinci oturumlar ise saat 14.00-17.00 arasında yapılacak.

Dimyat'a pirinçe giderken, evdeki bulgurdan olduk

BALDO PİLAVLIK 45

BUĞDAY ÜLKESİNDE BULGUR PİRİNÇTEN PAHALI

Geçtiğimiz yıllarda ortalama senede 2 milyon ton buğday ihraç ederken, son günlerde bulgurun fiyatı pirinç fiyatını da geçti.

Son devalüasyondan sonra, marketlerde pilavlık bulgurun kilosu 45-47.50 liraya satılırken, bakkallarda ise 50 liradan satılmaya başlandı. Buna karşılık, pilavlık pirinç ise 25,35,45 liradan satılıyor.

VATANDAŞIN SOFRASINDAN BULGUR DA EKSİLDİ

Dar gelirli vatandaşların sofrasından eksik olmayan bulgur aşı da artık lüks oldu. Bu konuda 5 nüfuslu bir aile reisi olan Ali Korkmaz, bakın ne diyor: "Sözde buğday ülkesiyiz. Bulgurun fiyatı birden bire fırladı. Bizim evde günde 2 kilo pilavlık bulgur yeniliyor. Başka bir şey yediğimiz mi var? Ne yapalım, sağolsun büyüklerimiz bulgur pilavını da bize çok gördüler. Ne yiyeceğiz artık. Bir bulgur pilavımız vardı, bir de mercimek çorbası. O da gitti. Zaten fakirin zeytin-peyniri de artık zengin ekmeği oldu."

Öte yandan, çiğ köftelik bulgur 60 liradan, kısırlık bulgur ise 65 liradan satılıyor. Marketlerde yüzde 10 oranında indirimli satılan bulgur, bakkallarda ise değişik fiyatlarla bulunuyor.

Günaydın Politika Son Havadis Tercüman Hergün Cumhuriyet — BASINDAN SEÇMELER

Oktay Ekşi: «Türkiye-Yunanistan meselesine biraz da dostluk açısından bakmak lazım»

Hürriyet gazetesinin köşe yazarı Oktay Ekşi, Yunanistan Türkiye ilişkilerine dostluk açısından bakmanın gereğini vurgulayan bir yazı yazmış.

Türkiye ile Yunanistan arasındaki bazı meselelerin durup dururken öne çıkarılmasını "Acaba tavuk mu yumurtadan çıktı, yoksa yumurta mı tavuktan" bilmecesine benzeten Ekşi, iç politika sorunlarını gözlerden gizlemek için Türkiye Yunanistan ilişkilerindeki pürüzleri kullanan Türk ve Yunan siyaset adamlarını eleştiriyor.

Oktay Ekşi son günlerde gazetelere yansıyan "Batı Trakya Türklerinin topraklarının üniversite kurma bahanesiyle kamulaştırılması" ve "Ege adalarındaki mayınlar" konularına da değiniyor. Ne toprakların kamulaştırılması meselesinin, ne de adalardaki mayınlar haberinin dostça amaçlarla yayılmadığını ifade eden Oktay Ekşi şöyle diyor:

"Asıl maksat da tamamen başka oluyor. Bir başka deyişle o sırada maraza çıkarmak, yahut ilişkileri gerginleştirmek hangi tarafın işine geliyorsa, o taraf bir meseleyi hemen gün ışığına çıkarıyor ve ortalığı karıştırıyor. Böylece bir iç politika meselesi kamuoyuna unutturuluveriyor. Asında bu iki ülke arasında sayılmakla bitmeyecek kadar mesele olduğu doğrudur. Bu meseleleri bir düşmanlığa, hatta bir savaşa dönüştürmek için çaba sarfedenler de az değildir. Ama aklı başında herkes bunu kabul eder ki, Türkiye ile Yunanistan arasında çıkacak bir savaştan kazançlı çıkacak yegane taraf, bu iki ülkeyi birbirine düşüren taraftır. (. . .) Öte yandan Yunan parlamentosunda bir milletvekilinin 'Yunanistan'ın hakimiyeti altında bulunan Ege adalarından bazılarındaki mayınların sökülüp sökülmediği' yolundaki sorusunu kamuoyumuzun üzerinde durması gereken en önemli mesele gibi takdim etmeye kalkışmak, Türkiye' de hiç kimseye hiç bir şey kazandırmaz. Neden mi? 'Mayın' bir tecavüz silahı değildir, bir 'savunma' silahıdır.

O nedenle ancak saldırı halinde olana zarar verir. Oysa Yunanlılar bir çılgınlık yapmadıkça (. . .) Türkiye'nin haklarına fiili bir tecavüzde bulunmadıkça adalarda mayın döşenmiş olmasının Türkiye'yi ilgilendiren tarafı nedir? Bir takım kişiler meselelere 'düşmanlık' yerine bir de 'dostluk' açısından bakmayı ne zaman öğrenecekler?"

TİKP'nin Malatya Belediye Başkanı adayı

Olcaytu: "Bütün halka görüş ayırımı yapmaksızın hizmet götüreceğiz"

MALATYA (ÖZEL)

MALATYA Belediye Başkanlığı seçimlerine iki gün kala TİKP adayı Avukat Emcet Olcaytu bir açıklama yaparak bütün halka görüş ayrımı yapmaksızın müşterek hizmet uygulayan bir belediye yaratacağını söyledi.

Adana'da faşist katillerce katledilen Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun davasını tereddütsüz sürdüreceğini ve onun öldürülmesiyle Kahramanmaraş davasında doğacak boşluğu daha çok çalışarak kapatmaya çalışacağını söyleyen Olcaytu "Bu cinayet birlik, barış ve özgürlüğe karşı işlenmiştir. Birlik, barış ve özgürlükten yana olanların beni desteklemelerini istiyorum. Sayın CHP adayı Hüseyin Deniz'e ve bağımsız aday Remzi Aslan'a sesleniyorum. Bu cinayete karşı çıkınız. MHP'nin katliamcılığına karşı çıkınız. Bu cinayetlere karşı verilecek en iyi cevap adaylıktan çekilerek beni desteklemeniz olacaktır" dedi.

MSP'li ve AP'li seçmenlere de seslenen TİKP adayı Olcaytu şöyle dedi:

"Görüyorsunuz MHP'liler cinayetlerine devam ediyorlar. Maraş'ta katlettikleri, yaktıkları, yıktıkları vatandaşlarımızın avukatlarına dahi tahammülleri yoktur. Sizlerin kan davasına ve intikamcılığa oy vermeyeceğinizi çok iyi biliyorum. Ama doğruyu görmek yetmez. Doğruya sahip çıkmak ve desteklemek gerekir. Beni destekleyin. Malatya'da birliği ve kardeşliği elbirliğiyle sağlayacağız. Bütün halka görüş ayrımı yapmaksızın müşterek hizmet uygulayan bir belediye yaratacağız. Kardeşliği sağlamak için hepinizin yardımına ihtiyacım vardır."

Emcet Olcaytu açıklamasının sonunda bütün seçmenleri sandık başına çağırdı.

TİYATRO
Tahir özçelik

"141-142'den İnsan Manzaraları" ve "Deli Dumrul"

Meral Taygun, "141-142'den İnsan Manzaraları"ndan bir sahnede

"Haydarpaşa Garında/1941 baharında/ saat onbeş/Merdivenlerin üstünde güneş/yorgunluk/ ve telaş./Bir adam/ merdivenlerde duruyor/ bir şeyler düşünerek" dizeleriyle başlar Nazım Hikmet Ran ustanın yapıtı. Yapıt değil, bir ulu anıttır sanki Türk halkına adanmış. Var mıdır Türkçemizde böyle bir başka anıt? Bu anıt-yapıt, büyük ozanın öz yurduna, öz halkına olan engin sevgisinin de kanıtıdır aynı zamanda, tüm öbür yapıtları gibi.

1941 yıllarının ürünü olan "Memleketimizden İnsan Manzaraları" şiir öğelerinin ve tekniğinin eşsiz ustalıkla kullanıldığı geniş boyutlu bir roman da sayılabilir. "Kuvay-ı Milliye Destanı", "Şeyh Bedreddin Destanı", "Benerci Kendini Niçin Öldürdü?" vb. yapıtları da böyledir.

Şimdi, Vasıf Öngören'le Meral Taygun'un işbirliği sonucu, "Memleketimden İnsan Manzaraları" da sahnede seslendirilen öbür şiirleri arasına katıldı. Kendisi de oyun yazarı olan Vasıf Öngören'in bölüm bölüm seçip demetlediği şiirleri Meral Taygun sahnede tek başına okuyor, ama öyle okuyor ki, sözleri boyut kazanıp yer oluyor, insan oluyor, zaman oluyor, koskocaman bir Türkiye olup çıkıyor. Bakıyorsunuz sahnedeki kadın kimi sefer bir bulut ya da denize dalan bir martı, kimi sefer ışıkları karartılmış bir eski vagon ya da bir mapushane ranzası, kimi sefer masum bir kız çocuğu ya da kaşarlanmış bir piyasa adamı...

Ve sürdürüyor okumasını, bir bavulun üstüne oturarak: "Sorgu tekrar başladı / Soruyorlar -bilmiyorum, diyor / Soruyorlar: -Hayır diyor / Soruyorlar: söylemem, diyor / Ses kibirli / fakat artık pürüzsüz değil / kanayan bir yumruk gibi boğuktu." Bazen loşlaşan kararan bazen de bayram yeri gibi aydınlanan sahnede görünmeseler de, Galip Usta var, Ahmet Onbaşı var, hükümlü Melahat var, Musevi işadamı Mardanapal var ve Türkiye'nin taşı, toprağı, çorağı, çilesi, kokusu, yüreği var.

Sahneye çıkıp şiir okumanın tiyatro olup olmadığı tartışılabilir, Bununla birlikte bizim geleneksel seyirlik oyunlarımız arasında yaygın bir tür olan meddahlığı tiyatro sayarsak, "1941-1942'den İnsan Manzaraları" adlı bu tek kişilik gösteri haydi haydi, hem de en hasından bir tiyatro örneğidir.

Afişlerde Nazım Hikmet Ran'ın adı yazılı diye "Ferhat ile Şirin" balesini programdan kaldıran zihniyet, eğer, "İnsan Manzaraları"nın oynanmasına hâlâ engel olmadıysa, büyük ozanın şiirini sevenler, onu Harbiye'deki Kent Oyuncuları Tiyatrosunda konuk İstanbul Birlik Sahnesi sanatçıları Meral Taygun'un sesinden dinlemelidirler bir de.

● ● ●

Atatürk Kültür Merkezinin döner sahneli büyük salonunda Devlet Tiyatrosu, mevsim başından beri "Deli Dumrul"u sergiliyor. Hürriyet gazetesinin Muhsin Ertuğrul adına düzenlediği oyun yarışmasının büyük ödülünü alan dört yapıttan biri olan "Deli Dumrul", Dede Korkut masallarından kaynaklanıyor.

Güngör Dilmen bu eski masaldan yararlanarak, çağdaş içerikli bir oyun kurmuş. Kurmayı denemiş, demek daha uygun. Bir ay arayla iki kez izledik "Deli Dumrul"'u, ama bildirisinin ne olduğunu anlayamadık. Bunun sahneye koyucu Can Gürzap'ın yorumundan mı yoksa doğrudan yazar Güngör Dilmen'in yaklaşımındaki bir yön değişikliğinden mi ileri geldiğini kestiremiyoruz. Azrail "Tanrı bütün yaratıklarından esirgediği usu vermiş size..." derken, Dumrul'un çaresizlik içinde Azrail'e baş eymeyi kabullenmesi, kanımızca, Güngör Dilmen çizgisindeki bir yazarın düşmemesi gereken bir yanılgıdır. Hele son sahnedeki Azrail'in "...ulu Tanrı bağışlıyor, sözleriniz ulu Tanrıya hoş geldi..." diyerek kaderciliği vurgulaması, Dilmen'in, Deli Dumrul öyküsünden geçerek varmayı amaçladığı ve seyirciyi de hazırladığı teze çok ters düşüyor. Oysa antik dramın kurgusunu çok iyi bilen yazar, oyuna bir epilog bir son deyiş eklemek suretiyle aynı sahneyi çağdaş tavır çizgisinde tutabilirdi. Oyun broşüründe "Nicedir unutulmuş ve klasik hümanizma deyimiyle de aşağılanır olmuş bir insancıl anlayış var Deli Dumrul'da. Bir özveri, insanlar arasında bir dayanışma, sevgilerin sahisi ile sahtesi arasındaki çekişme" diye yazan Doğan Hızlan'ın bu yargısına da katılmak güç.

Salt dramatik açıdan ne doyurucu, ne inandırıcı, ne de çağdaş bir zemine sağlamca oturmuş bir oyun diyebiliyoruz genelde. Ama, Dede Korkut öykülerini okumuş ya da okumamış olanlar için yine de ilginç: Anadolu mitolojisinin bir kesitini yansıtıyor en azından. Dumrul rolünde Levent Öktem'le Elif rolündeki Zühal Yöntem, hem oyunculuklarıyla, hem diksiyonlarıyla, hem de yorumlarıyla başarılı sanatçıların önünde yer alıyorlar. Mengü Ertel'in özgün dekoru da yapıtın özünde uyum sağlıyor. Bu da belki, "Deli Dumrul" metninin en sağlam yanı.

Güngör Dilmen'in yazıp Can Gürzap'ın yönettiği "Deli Dumrul" oyunundan bir görüntü.

Ankara Alman Kültür Merkezinde "Brecht Haftası" düzenlenecek

Ankara Alman Kültür Merkezinde 19-25 Şubat tarihleri arasında "Brecht Öldü mü" veya "Tartışmalı Bir Kişiliğin Yeniden Doğuşu" başlığı altında bir Brecht Haftası düzenleneceği açıklandı.

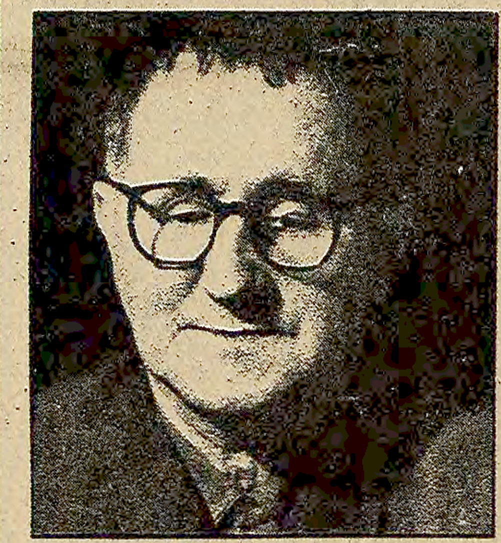
Hafta süresince yukarıdaki konu üzerine düzenlenen bir açık oturumun dışında Brecht'in çeşitli sanat dallarındaki çabalarını anlatan konuşmalar yapılacak. Brecht'in tiyatro adamı olarak değerlendirileceği bölümde Prof. Dr. Sevda Şener'in "Tiyatroda estetik uzaklık ve Brecht'in yadırgatma düşüncesi", Prof. Dr. Alexander Von Bormann'ın da "Piscator ve Brecht'de sosyolojik dramaturjinin programı" konularında birer konuşma yapacakları bildirildi.

Brecht'in ozan olarak değerlendirilebileceği bölümde Prof. Dr. Özdemir Nutku'nun "Şair Bertolt Brecht'in oluşumu ve anlamı" Prof. Dr. Alexander Von Bormann'ın da "Brecht ve edebiyat türleri" (Brecht'in kültür devrimi düşüncesi) konulu konuşmaları yer alacak. "Zamanımızda Brecht" başlıklı bölümde de Prof. Henning Rischbieter'in "Günümüz tiyatrosunda Brecht'in anlamı" ve Klaus Völker'in "Son yıllardaki önemli Brecht sahnelemeleri" konulu konferansları izlenecek.

Ankara Alman Kültür Merkezindeki Brecht Haftasında Brecht'in eserleri ve yaşamını canlandıran 73 fotoğraftan oluşan bir "Bertolt Brecht Sergisi" de açılacak. Zeliha Berksoy, Brecht'ten şarkılar seslendirerek haftaya katılacak.

Bertolt Brecht Haftasında Brecht'in eserlerinden uyarlanan sinema yapıtları da sunulacak. Pabst'in 1931 yapımı "Üç Kuruşluk Opera" adlı filmiyle Brecht'in senaryosuna katıldığı, Slatan Dudow'un yönettiği "Kuhle Wampe"nin (1932) dışında iki de belgesel gösterilecek. Bu belgesellerden biri bir tiyatro yapıtının galasına kadar geçirdiği aşamaları anlatan bir yapıt, diğeri de Brecht'in Gorki'nin "Ana" adlı sahne yapıtını uyarlama çalışmalarını görüntüleyen bir belgesel.

Ankara'daki Brecht Haftasının Ankara Üniversitesi Tiyatro Kürsüsü, Devlet Tiyatroları Çalışanları Derneği (Detça), Devlet Sahne ve Müzik Sanatçıları Birliği ve Tiyatro Sanatçıları Derneği (Ti-San) tarafından işbirliği içinde hazırlandığı bildiriliyor.

Bertolt Brecht

Trabzon Güzel Sanatlar Galerisi, Afganistan sergisini reddetti

Trabzonlu sanatseverlerin sergi izledikleri başlıca galeri olan Trabzon Güzel Sanatlar Galerisinin, Afganistan'ın halkın Sovyet işgallerine karşı verdikleri mücadeleyi yansıtan bir fotoğraf sergisi önerisini reddettiği öğrenildi.

Galeri yöneticilerinin bu sergi önerisini "sanat değeri yoktur" gerekçesiyle geri çevirdikleri bildiriliyor.

Afganistan yurtseverlerinin bağımsızlık mücadelesi fotoğraflarının kentin başlıca galerisinde sergilenmemesi, yöredeki Afgan öğrencileri ve devrimciler arasında tepkiyle karşılandı.

"Çocuk ve Eğitim" konulu bir fotoğraf yarışması açıldı

24-28 Mart tarihlerinde İzmir'de düzenlenecek Bilim ve Eğitim Kurultayı,'80'e paralel olarak "Çocuk ve Eğitim" konulu bir siyah-beyaz ve renkli fotoğraf yarışması düzenlediğini bildirdi.

AFSAD, IFSAK ve KASİF gibi kuruluşların aktif amatör fotoğrafçılar katılabilecek. Her yarışmacının en çok 4 siyah-beyaz ve 4 slayt ile katılabileceği yarışmaya son eser gönderme tarihi 1 Mart 1980 olarak saptanmış bulunuyor.

"Çocuk ve Eğitim" konulu fotoğraf yarışmasının seçici kurulu ise şu adlardan oluşuyor: Esat Balım (Fotoğraf sanatçısı), Hikmet Çetinkaya (Gazeteci), Dr. Savaş Kansoy (IFSAK), Merter Oral (AFSAD), Dr. Ahmet Yüzüak (KASİF).

Seçici Kurulun 2-9 Mart tarihleri arasında değerlendireceği fotoğraflar, 17 Mart -5 Nisan tarihlerinde Konak'taki İzmir Devlet Resim ve Heykel Galerisinde sergilenecek.

Öneriyoruz

Bayan basketbolunun gelişmesi için

Bayan basketbol milli takımı kurulmalıdır

SEDAT ÜRETEN

Bayan basketbolcularımız çalışmalarını yıllardır sessiz sedasız sürdürüyorlar. Sürdürüyorlar ama ne ajanlıklardan ne de federasyondan ilgi görmüyorlar. Bayan basketbolu ile yakından ilgilenen birçok kulüp ve sporcu var. Bu takımlar yıllardır, önce bölge müsabakaları oynarlar, arkasından da grup ve Türkiye Birinciliklerine katılırlar. Hatta büyüklerin yanı sıra genç kızlar, yıldız kızlar müsabakaları da düzenlenir, okul spor yurtlarında bayan basketbolcular çeşitli kategorilerde mücadele verirler. Ama Basketbol Federasyonu bu branşta gelişimi sağlayacak tedbirler almadığı gibi, gelişimin en büyük faktörü olabilecek bir milli takım kurarak uluslararası temaslarda bulunmak fikrine bile karşı çıkmaktadır.

İlk kez 1964 yılında Basketbol Federasyonu Başkanı Faik Gökay tarafından kurulan Bayan Basketbol Milli Takımımız, Faik Gökay'ın istifası ile boşalan Basketbol Federasyonu Başkanlığına Feridun Vasfi Koray'ın getirilmesi ile unutuldu. Aradan geçen 13 yıldan bu yana üvey evlat muamelesi gören Bayan Basketbol Milli Takımı, 1968 Kasımında göreve başlayan Federasyon Başkanı Osman Solakoğlu tarafından da pek önemsenmedi. Solakoğlu'nun 10 yıllık Federasyon Başkanlığından sonra bu göreve gelen Uğur Erel ile Gencay Şaylan da görevlerinin kısa sürmesi yüzünden bu konuya pek giremediler. Sonunda 10 yıllık Federasyon Başkanı Osman Solakoğlu yeniden göreve geldi.

Diyoruz ki, Türkiye şampiyonu olarak Avrupa Şampiyon Kulüpler Turnuvasına katılan bayan takımımıza yılda sadece 1 yabancı takımla oynama şansı tanınıyor. Ve bayan basketbolumuzun düşük düzeyi yüzünden, bu takımlar tur atlama ve birden fazla maç oynama şansını daha işin başında kaybediyorlar. Basketbolun dışındaki diğer spor branşlarında, alınan sonuçlara bakılmaksızın bayan sporcuların milli müsabaka yapmalarına önem verilmektedir. Bu nedenle Basketbol Federasyonu da, bayan basketboluna gereken önemi vererek bu faaliyeti federasyon programına almalı ve uluslararası müsabakalara katılmak için en kısa zamanda FIBA ile gerekli temasa geçmelidir.

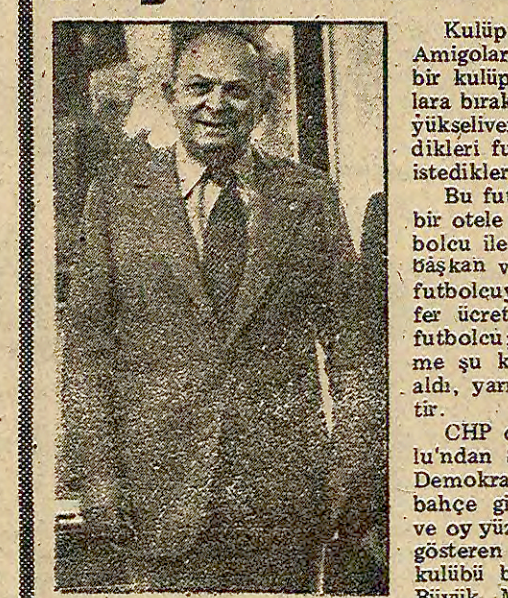
ARTIK MAZİDE KALDI...
1964'de kurulan ve Basketbol Tarihimize ilk Türk Bayan Basketbol Milli Takımı diye geçen takım artık resimlerde kaldı.

KULÜP YÖNETEN oy ve para avcıları
MEHMET KAYA

● Şükrü Saraçoğlu'ndan sonra Fenerbahçe'nin etrafını Demokrat Partililer sarmıştı

2

Ilgaz Kulüp Başkanlığı ile politik işlerine büyük destek sağladı

AP İl Başkanlığı yapan Faruk Ilgaz, Fenerbahçe Kulübü Başkanlığıyla bu işine destek sağladı.

Kulüp başkanlıklarını etkileyen Amigolar dahi çıkmıştır ortaya.. Eğer, bir kulüp başkanı transferi bu Amigolara bırakacaksa, oy potansiyeli birden yükseliverir.. Amigolar transferde istedikleri futbolcuyu kaçıracak;başkana istedikleri parayı saydıracaktır.

Bu futbolcu bir sayfiye yerine veya bir otele kapatılacak, günlerce, bu futbolcu ile yenilip içilecektir. Masrafları başkan veya kulüp ödeyecektir. Sonra, futbolcuya Amigoların belirttiği transfer ücreti ödenecektir. Çok kez, bir futbolcu;"Şu kadar paradan benim elime şu kadar geçti, yarısını Amigolar aldı, yarısını yöneticiler aldı" demiştir.

CHP dönemi içinde Şükrü Saraçoğlu'ndan Sonra Fenerbahçenin etrafını Demokrat Partililer sarmıştır. Fenerbahçe gibi bir toplumun dizginlerini ve oy yüzdesini elinde tutuyormuş gibi gösteren kişiler; milletvekilliği için, bu kulübü bir yol yapmak istemişlerdir. Büyük Millet Meclisi Başkanı Agah Erozan, Osman Kavrakoğlu, Medeni Berk bu amaçla kulübün kapısını çalmıştır. Bir de Zeki Rıza Sporel ve Hasan Kami Sporel gibi, bu takımın formasını giymiş Demokrat Partililer vardır.. Onlar da, hiç de ihtiyaçları olmadığı halde, Demokrat Partiden destek görmüştür..

Büyük Millet Meclisi Başkanlarından Agah Erozan, ünlü futbolcu Lefter, bir penaltı kaçırdığı zaman şöyle konuşmuş ve etrafı günler boyu güldürmüştü.. "Bu penaltıyı, ben rahat atardım!.."

Yıllar boyu, bu kişiler; "Fenerbahçeye lokal, Fenerbahçeye stad yapacağız" sloganı ile üyeleri uyutmuş ve oylarını toplamıştır..

Fenerbahçenin son politikacı Başkanı Faruk Ilgaz'dır.. AP İl Başkanı ve Belediye Başkanı Faruk Ilgaz, bu kulüpteki başkanlığı ile, önceki iki görevine büyük destek sağlamıştır..

***

Kulüplerin tutarsız transferleri, ödedikleri büyük paralar ve diğer masraflar, kasalarında açıklar vermiştir. Bu açıklar borç paralar ile kapatılmak istenmiştir. Bu borçlar da yönetici veya başkan seçilmeleri kaydı ile bazı tüccar, fabrikatör üyeler tarafından kapatılmak istenmistir...

Böylece Fenerbahçede bir Emin Cankurtaran, bir Yüksel Günay, Galatasarayda bir Selahattin Beyazıt, Beşiktaşta bir Mehmet Üstünkaya ve bir Gazi Akınal doğmuştur..

Milyonlarca taraftara sahip, Fenerbahçe, Galatasaray kulüpleri, kapılarını kendilerine gönül verenlere hiç bir zaman açmamışlar, yönetimi kalabalık oylara kaptırmak istememişlerdir. Kulüp üyeliğine devamlı ambargo koymuşlardır. Bu kulüplere üye olmak, bir yöneticinin yakını veya oy vereni olmaya bağlı kalmıştır. Bu arada Galatasaray kulübü, az da olsa, Galatasaray Lisesinden yetişenlere kapısını aralamıştır.

Böylece 75 yıllık mazisi olan bu kulüplerin üye sayısı 200-300 olmuş, son günlerde 1000 rakamını bulmuştur. Bugün Türkiye'nin üçte bir taraftarına sahip Fenerbahçede yönetimi, yıllar boyu bu yüzler seçmişlerdir. Onlar da bir veya iki üyenin, çoğu kez kuklası olmuştur. Neticede bu üç büyük kulüp, politikacılarla, tüccar ve fabrikatörlerin kucağına düşmüştür.

YARIN: BEŞİKTAŞTA YÖNETİM

Serbest güreşler bitiyor, greko-romen başlıyor

ANKARA (KENAN NACIR). Türkiye Ferdi Serbest Güreş Şampiyonasına dün Atatürk Spor Sarayında yapılan karşılaşmalarla devam edildi. Dünkü müsabakalarda genellikle favorilerin galip geldikleri üçüncü ve dördüncü tur güreşleri yapıldı. Günün önemli karşılaşmaları 82 kiloda Mehmet Uzun ile Hayri Polat ve 62 kiloda da Nurettin Kurt ile Mehmet Bodur arasında geçti ve bu karşılaşmalarda Mehmet Uzun ile Nurettin Kurt rakiplerini yenerek şampiyonlukta iddialı olduklarını ortaya koydular. Serbest Güreş Şampiyonası bu akşam yapılacak final müsabakaları ile sona erecek.

GREKO-ROMEN ŞAMPİYONASI BUGÜN BAŞLIYOR

Türkiye ferdi Serbest Güreş Şampiyonası bu akşam yapılacak finallerle sona ererken Greko-Romen Şampiyonası da bugün saat 13.00'de yapılacak ilk tur eleme müsabakaları ile başlayacak. Müsabakalara 200'e yakın güreşçinin katılması bekleniyor.

Bu akşam yapılacak finallerle sona erecek olan Serbest Güreş Şampiyonasının elemelerinden bir müsabaka görülüyor. (AYDINLIK)

SPOR ve olaylar
MUSA SEZER

Galatasaray'da uyumsuzluklar

Galatasaray takımının iyi futbol oynadığı bir gerçek. Ancak gerek oyuncular, gerekse takım oyunu bakımından eksiklikler uyumsuzluklar bulunduğu da bir gerçek. Nitekim son Düzcespor maçında takımın bocaladığı apaçık görülmüştür.

Oyuncuları herkesten iyi tanıyan şüphesiz teknik sorumlulardır. Biz gördüğümüz kadarı ile kanaatimizi belirtmeye çalışacağız.

Takımda normal ve istikrarlı işleyen orta sahadır. Turgay'ın en isabetli kararı Cüneyt ile Erdoğan'ı orta sahaya almış olmasıdır. Bu ikiliye dinamik, akıllı Gürcan da eklenince orta sahanın onarılmış bir makine gibi tıkır tıkır işleyeceğinden şüphe edilemez. Her üçü de hücuma iştirak edecek, rakibe göre verilecek taktiği uygulayacak güçtedir.

Savunma hattı güçlü görünmektedir.. İlk bakışta ve isim olarak öyle.. Ama her maçta gol yemeleri düşündürücüdür. Bir aksaklığın, bir püf noktasının bulunduğu kanısındayız.

Savunmanın ortasında Fatih ve Güngör günümüzün en iyilerinden.. Ama bazen klasları ile mütenasip olmayan, göze batan hareketlerine de şahit oluyoruz. Fatih'in rakibine değer vermemesi ve umursamazlığı... Güngör'ün çalım ve tek başına gole gitme kaprisi sanırız püf noktasının birinci bölümüdür. Müdafaanın bir hizada ve çabuk pas vermemek kompleksi içinde bulunmaları püf noktasının diğer bölümüdür. Yan kanatlarda oynayan Müfit, Rıdvan, Eyüp vasatın üstüne çıkamamışlardır. Ama başarılı sayılırlar.

İleri üçlü rayına bir türlü oturamadı. Öner, Oğuz, Orhan, B.Metin'i her zaman başarılı gördük İbrahim iyi bir vücut yapısına rağmen kafa şutları zayıf.. Turgay ve Kemal'in son durumlarını bilmiyoruz. Bu oyuncular arasında tercih form durumlarına göre yapılabilir. Bu arada formda bir Gökmen'i de hatırlamamak olası değil.

Savunma ve orta sahanın tertibinde zorluk olmadığı açıktır. İleri hattın bir an önce tespitine karar verilmesi zarureti vardır. Böylece en azından oyuncuların aralarındaki uyum gelişecektir.

Bu oyuncuların oluşturacağı takım ligin ikinci yarısında başarılı olur... olmamasına bir neden yoktur.

Futbolcuların ligin ikinci yarısı başından tatile kadar çalışmalarını ve yaşamlarını profesyonel futbolcu kimliğinde ve meslek disiplini doğrultusunda sürdürmeleri takımın başarısında en büyük etkendir.

Optimist yarışlarını Erhan Uzun kazandı

İSKENDERUN (THA)- İskenderun'da üç günden beri yapılmakta olan Federasyon Kupası Optimist yarışları sona erdi. 5 bölgeden 21 optimistçinin katıldığı yarışlarda, Hatay bölgesinden Erhan Uzun 3 puanla birinci. Meriç Özkaya 17.1 puanla ikinci, Mahmut Saheloğlu 27 puanla üçüncü. İzmir bölgesinden Varol Hepayustan 37 puanla dördüncü, Hatay bölgesinden Borhan Bozkurt 42.7 puanla beşinci, Ercüment Özen 45.4 puanla altıncı, Hereke bölgesinden Fahrettin Kızılaslan da 48 puanla yedinci oldular.

Hentbolda geçen hafta

SARIYER SON HAFTALARDAKİ BAŞARISINI SÜRDÜRÜYOR

İstanbul Hentbol Liginde büyük finale iki hafta kala, son haftaların başarılı takımı Sarıyer, Bağlarbaşını da 32-20 yenerek başarısını sürdürdü. İlk maçında Taçspora hükmen yenildikten sonra Pertevniyal ve Beşiktaş gibi güçlü rakiplerle oynadığı için ligin alt sıralarından kurtulamayan Sarıyerliler, son dört maçlarından galibiyetle ayrılarak sıralamada maç fazlası ile dördüncülüğe çıktılar.

Yenilgisiz iki takım Beşiktaş ve İTÜ haftayı galibiyetle kapatırken İTÜ - Pertevniyal mücadelesinde ilginç bir olaya tanık olduk. Karşılaşmanın ilk yarısını İTÜ 10-8 önde kapatırken, 8 numaralı Haluk'un forması ile sahaya çıkarak 6 gol atan Oral'ın hakem kuruluna verilen listede bulunmadığının anlaşılması üzerine Pertevniyalliler müsabakaya itiraz ettiler. Karşılaşmayı İTÜ 27-14 önde kapattı ama Oral ikinci yarıda oynayamadı. Karşılaşmanın kesin galibi müsabaka ile ilgili itiraz değerlendirildikten sonra belli olacak.

HAFTANIN TOPLU SONUÇLARI

Beşiktaş - Ümraniye: 43-16 (20-5), Taçspor - Ferahspor: 40-11 (20-5), İTÜ - Pertevniyal: 27-14 (10-8), Sarıyer - Bağlarbaşı: 32-20 (17-5).

Haftanın görünümü

Haftanın maçı: İTÜ - Pertevniyal.
Haftanın takımı: Sarıyer.
Haftanın oyuncusu: Can (Pertevniyal).
Haftanın karması: Muhammet (Sarıyer) Ercan (Sarıyer), Akber (Taçspor), Can (Pertevniyal), Kadir (İTÜ), Aydın (Beşiktaş), Ergin (Ümraniye).
Haftanın hakemleri: Mehmet Temel Metin Pala..

Puan durumu

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
İTÜ	7	7	—	—	253	72	14
Beşiktaş	5	5	—	—	182	53	10
Taçspor	6	4	—	2	140	85	8
Sarıyer	7	4	—	3	127	134	8
Pertevniyal	5	3	—	2	99	111	6
Demirspor	6	2	—	4	118	139	4
Alibeyköyspor	5	2	—	3	93	137	4
Bağlarbaşı	7	2	—	5	81	165	4
Ümraniye	5	—	—	5	61	159	—
Ferahspor	5	—	—	5	47	146	—

Rusya...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bakanı ve Ortak Pazar Konseyi Dönem Başkanı Atilio Loffini, üyelerin tam bir görüş birliği içinde hareket ettiklerini bildirerek, Dışişleri Bakanlarının Moskova Olimpiyatlarının gerçekleştirilmesi için gerekli koşulların var olmadığını vurguladıklarını ve 19 Şubat tarihinde Roma'da yapılacak siyasi danışma toplantısında kesin kararın alınacağını söyledi. Bu arada AET Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerine yapılan dış satım kotalarını ve tanınacak kredileride dondurdu. Loffini, Afgan işgalinden tek sorumlu olarak Sovyet Rusya'nın tutulduğunu belirtti. "Topluluk bir kınama ile yetinmeyerek Sovyetlere karşı alınacak önlemler konusunda tam bir dayanışma içinde hareket edecektir" dedi.

İtalyan Dışişleri Bakanı Olimpiyat oyunlarının yapılması için şart olan sportif anlayışın var olmadığına işaret ederek olimpiyatları boykot kararının alınmadığını fakat kesin kararın 19 Şubat tarihinde çıkabileceğini söyledi. AET Konseyi toplantısında ayrıca Sovyetler Birliği ile Doğu Avrupa ülkelerine yapılan dışsatım kotalarına uygulanan kısıtlamanın bir süre daha sürdürülmesi ve verilecek kredilerin dondurulması kararlaştırıldı. AET Dışişleri Bakanları ayrıca Afganlı mültecilere 14 milyar dolarlık acil yardım ile gıda yardımının gönderilmesini kararlaştırdı. Konsey toplantısı sırasında Yugoslavya ile ilişkilerin sıklaştırılmasıda kararlaştırıldı.

Korutürk...

(Baştarafı 1. sayfada)

başkanı Korutürk, hür demokratik sistem içinde esenliğe çıkacağımıza kesinlikle inanmamız gerektiğini söyleyerek, "Basınımızın bu konuda gerekeni tam bir görev bilinci içinde, her zaman olduğu gibi yerine getireceğine yürekten inanıyorum" dedi.

Basının içinde bulunduğu sorunları da çok yakından izlediğini belirten Korutürk, bunların çözümü yolunda gerekli girişimlerde bulunmaya hazır olduğunu belirtti.

Ali Topuz...

(Baştarafı 1. sayfada)

bırakmam. Tepkim çok sert olur. Partiyi aşiret haline getiremezler" dedi Genel Merkezin bu tutumuyla Anayasa'yı, Siyasi Partiler Kanunu'nu ve Parti Tüzüğünü çiğnediğini söyleyen Ali Topuz, ertelemenin ancak önemli siyasi gelişmeler olması halinde geçerli olabileceğini söyledi ve "Şu anda partinin İstanbul il yönetiminde bulunanların yaptıkları tasarrufların hiç bir hukuki geçerliliği yoktur, bunlar gayrimeşrudurlar" dedi.

Erkmen...

(Baştarafı 1. sayfada)

lantı yaptı. Toplantının bir karar almak için değil haber vermek için yapıldığı bildirildi. Toplantıdan sonra Erkmen verdiği demeçte bizim tam üyelik başvurusu yapacağımızı açıklamamız Brüksel'de yanlış değerlendirildi. Biz süper devletlerin yanında bir güç oluşturan topluluğa girmek istiyoruz. Önemli olan topluluğa girmek için ortaya koyduğumuz siyasi iradedir. Bizim bir an önce AET'ye girelim diye bir telaşımız yok şeklinde konuştu.

Van Lennep yarın sabah Londra'ya Nato Genel Sekreteri Luns ile görüşmeye gidiyor. Edinilen bilgilere göre bu görüşmede Türkiye'ye yardım konusu görüşülecek. Van Lennep'in daha sonra Brüksel'e gelerek AET yetkilileriyle Türkiye'ye yardım konusunu görüşeceği öğrenildi.

KAYIP- Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
HASAN ÇALIK

Tariş...

(Baştarafı 1. sayfada)

sahte solcu grupların, bu propagandaya dayanarak işçideki korku ve gerginliği arttırmaya çalıştıkları ve Tariş olaylarını bahane ederek İzmir'de büyük çaplı provokasyonlar tertipleme hazırlığı yaptıkları görülüyor. Hükümetin ve Tariş Genel Müdürlüğünün yayılan haber ve söylentiler konusunda kesin ve açık bir tutum almayışı Tariş olayları etrafında yaratılmak istenen provokasyonlar için zemin oluşturuyor. Bu arada DİSK 3 Bölge Temsilcisi Saim Akbulut da bir açıklama yaparak, "Tariş'ten işçi çıkarımları konusunda direnilirse İzmir'de hayatın tümüyle durabilece ğini" söyledi.

Tariş'in bir hafta süre ile kapatılma kararının uygulanmasına dün geçildi ve İplik İşletmesi dışındaki bütün işletmeler güvenlik kuvvetlerince boşaltıldı. Gıda-İş Sendikası işçilere çağrı yaparak direniş göstermeden işyerlerini terketmelerini istedi.

Boşaltma girişimi üzerine 250'ye yakın işçi Gıda-İş Sendikasının kararını protesto için sendikaya kadar yürüdüler ve sendika önünde gösteri yaparak dağıldılar. Daha sonra polis işletmelere olaysız olarak girdi ve pamuk yağı, zeytin yağı incir ve diğer işletmeleri boşalttı.

Üzüm işletmesinde ise işçiler direniş gösterdiler. Kapıları kapatan işçiler fabrika kapısını zorlayan panzerlerin üzerine molotof kokteyli attılar. Panzerlerle kapıları kıran polis işletmeye girerek işçileri gözaltına aldı. 600 civarında oldukları sanılan işçiler Atatürk Kapalı Spor salonuna dolduruldular.

İşçiler Çiğli İplik Fabrikası ve Pamuk depolarında direnişlerini sürdürüyorlar.

Tariş Üzüm İşletmesinin boşaltılması sırasında yerlerde sürüklenen işçilerin resimlerini çekmek isteyen Demokrat Gazetesi İzmir Temsilcisi Fatmagül Nevsuhu da polis tarafından gözaltına alındı.

Öte yandan, ilk anda yakalananlardan "militan" olmayanlarla kadın işçilerin serbest bırakıldığı ve Atatürk Stadında gözaltında bulunan işçi sayısının 120 dolayında olduğu bildirildi.

CHP İL BAŞKANININ AÇIKLAMASI

Tariş'teki olaylarla ilgili bir basın toplantısı tertipleyen CHP İzmir İl Örgütü Başkanı Sedat Akman, "Tariş'te tezgahlanan büyük ve korkunç oyunun ikinci bölümünün sahneye konduğunu, bu olayların toplum üzerinde yansıması ile İzmir'de birtakım sosyal patlamaların kaçınılmaz olduğunu" belirttikten sonra, şunları söyledi: "Tariş'te bugün emekçi kesimin sinirlerini bozan yalan şaiyalarla baskılarla ve oyunlarla ve görevlerini layıkıyla yapan provokatörlerin kışkırtmaları ile Tariş işçileri ekmeklerinin ellerinden alınacağı endişesi içinde kendilerini direnişin içinde bulmuşlardır. Kendilerini savunma içinde, kötü yönetimce direnişe itilmişlerdir. İradelerinin dışında kötü niyetli kişilerce yönlendirilerek tuzağın içine düşürülmüşlerdir. Her kesimdeki ve her kademedeki yönetici insanlar için il güvenlik kuvvetlerinin karşı karşıya gelmesi önlemeli ve [illegible] saki [illegible]."

Akman açıklamasında ayrıca [illegible] bir cep [illegible] laşma [illegible] gerlendirerek halkı bir birine düşüren bu tutumu ihanet olarak niteledi.

Demirel...

(Baştarafı 1. sayfada)

programın geleceği bakımından gerekli olduğunu ileri sürdü ve "Türk ekonomisi yeniden işler hale gelecek, çok değil, biraz sabır" dedi.

17 Şubatta sıkıyönetim komutanlarıyla bir görüşme yapılacağını, 18 Şubatta da Milli Güvenlik Kurulunun toplanacağını açıklayan Demirel, 20 Şubatta da Millet Meclisinde sıkıyönetimin uzatılması konusunun görüşüleceğini belirtti.

Perinçek...

(Baştarafı 1. sayfada)

şu görüşlere yer verdi: "DİSK yönetimi, ne zaman, niçin ve nasıl uygulanacağı belli olmayan bir genel grev kararı aldığını açıkladı.

"Türkiye'nin içinde bulunduğu şartları ve çeşitli güçlerin durumunu değerlendiren Partimiz, bu genel grev kararının tam anlamıyla bir macera olduğunu tespit etmiştir.

"İflasa giden DİSK yönetimi, karamsarlık ve telaş içine düşerek onbinlerce DİSK üyesi işçinin sırtından kumar oynamaya kalkmaktadır. Alınan grev kararlarının, işçinin alınterini ve haklarını savunmakla hiç bir ilgisi yoktur. Kendisini sahte TKP'nin kollarına bırakan Baştürk yönetiminin bu kararı, doğrudan doğruya Sovyet sosyal-emperyalizminin ilkemizde kargaşalık yaratma siyasetinden kaynaklanmaktadır.

"Bugün DİSK yönetimi, hem işçi sınıfımızdan, hem milletin geniş güçlerinden tecrit olmuş durumdadır. Her türden maceracı ve başıbozuk, DİSK içinde at oynatmaktadır. Halen DİSK'te en az söz sahibi olan ne yazık ki, işçilerdir. İşçiye sırtını çevirmiş bir yönetime ve başıbozuk bir eylem kadrosuna sahip olan DİSK'in işçi sınıfına yarar sağlayacak bir genel grev başarmasına imkan yoktur.

"DİSK yönetimi, genel grev gibi sorumluluk ve hesap isteyen ciddi bir eylem biçimini çocuk oyuncağı sanmaktadır. Daha da önemlisi Baştürkler, Rusya'nın kışkırttığı bir maceraya kalkışarak daha başından haksız bir zemine düşmüşlerdir. DİSK yönetimi, bu tutumuyla işçi sınıfının büyük çoğunluğundan ve milletin geniş güçlerinden kopmuş olarak girmektedir. Böylece DİSK, işçi sınıfının [illegible] Rusya'nın emperyalist emellerine ve bunun başıbozuk kışkırtıcılarına kurban etme girişimi [illegible].

"Demirel hükümeti, son devalüasyon kararıyla ve getirdiği zamlarla halkımızı ve emekçileri [illegible] yükleme [illegible] Türkiye olarak Kuzeyden gelen tehdide karşı cephe almamız gereken bir dönemde, [illegible] siyaseti ile [illegible]. Bu siyaset aynı zamanda Türkiye ekonomisinin ve milli sanayiin [illegible] faaliyetlerine de aykırıdır. Türkiye ekonomisi bu günkü bunalımdan ancak, ekonomiye hiç bir katkısı olmayan toprak ağası, vurguncu ve tekelcilerin kâr kaynaklarının kurutularak [illegible] ve ekonomiye katkısı olan [illegible] sağlanarak kurtulabilir.

"Türkiye İşçi Köylü Partisi, [illegible] devalüasyon [illegible] büyük [illegible] içine düşen [illegible] işçilerin [illegible] olarak [illegible] fabrikalarında [illegible] hangi [illegible] olurlarsa [illegible] işçilerin haklarını [illegible] destekleyecektir.

"[illegible] ile birlikte [illegible] eğitim [illegible] mücadele [illegible] cektir."

IMF, Demirel'in önlem paketini 21 Şubatta ele alacak

HABER MERKEZİ

Uluslararası Para Fonu yönetim kurulu 21 Şubatta toplanarak Demirel hükümetinin uygulamaya koyduğu son "ekonomik önlemler paketi"ni görüşecek.

Yönetim kurulunun toplantısından sonra, Türkiye'nin Uluslararası Para Fonu'ndan sağlanacak kredinin miktarı ve zamanı [illegible] belirtilmiş [illegible].

Direnişteki Cibali Tekel Fabrikası kapatılıyor

(Baştarafı 1. sayfada)

tılacağı bildiriliyor. Bu konuda onbeş gün içinde kamuoyuna bir açıklama yapılacak.

Cibali Fabrikasında 2247 işçi çalışıyor. Öte yandan İstanbul'daki Tekel işyerlerinde sürdürülen ve 10 bin civarında işçiyi kapsayan direnişin, Türkiye'de özel sigara fabrikası kurma girişiminde bulunan çevrelerce kullanıldığı şeklinde söylentiler son günlerde giderek yoğunlaşıyor. Piyasada meydana gelen sigara darlığının, kamuoyunda sigara üretiminin özel firmalara devredilmesi yolundaki fikirlerin kuvvetlenmesine yol açtığına işaret ediliyor. Bilindiği gibi Demirel hükümeti sigara üretiminin özel sektöre devredilmesini savunuyor. Türkiye'de sigara fabrikası kurmak için şimdiye kadar başvuruda bulunanlar arasında, Koç, Sabancı, Tekfen, Efes Pilsen, Tercüman gazetesinin sahibi Kemal Ilıcak ve Kavala gibi sermaye gruplarıyla iki Alman firması bulunuyor.

Tekel direnişi boyunca işçilerin talepleri karşısında uzlaşmaz bir tavır takınan Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak'ın bu tutumunun Tekel işyerlerindeki solcu işçileri atarak yerine MHP'lileri doldurmak istemesinden kaynaklandığı bildiriliyor. Başbakan Süleyman Demirel'in ise Tekel direnişi ile ilgili olarak, "Tekel işçileri çalışmazsa çalışmasın. Devlet gücünü gösterir. Devlet gücüyle bu işi halledemezsek, devleti bir avuç çapulcuya bırakır gideriz." dediği söyleniyor.

Bu arada Tekel işyerlerinde yetkili olan Tek-Gıda-İş Sendikasının ise, işçilerin direnişe son vererek, işbaşı yapmalarından sonra, işçi atılmayacağı ve direnişte geçen sürelerin ücretinin uygun bir formülle ödeneceği konusunda Müdürlükle bir protokol imzalanmasına taraftar olduğu bildiriliyor. İşçiler ise bir protokol imzalandıktan ve işgüvenliği teminat altına alındıktan sonra işbaşı yapmaya taraftar olduklarını açıklamışlardı.

Tekel direnişi konusunun, geçtiğimiz günlerde Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier başkanlığında yapılan ve Tek Gıda-İş Şube yöneticilerinin katıldığı bir toplantıda görüşüldüğü öğrenildi. Denizcier'in bu toplantıda "işçiler önce işbaşı yapsın, sonra protokol imzalanır" dediği ve mart ayında başlayacak Tekel sözleşmesi hakkında da "Tekel'de en iyi sözleşmeyi imzalayacağız. Bir işçinin en az 20-30 bin lira alması gerekir" şeklinde konuştuğu söyleniyor. Denizcier'in toplantıda, Cevizli Tek Gıda-İş Şubesinin komandolar tarafından işgal edilmesini de sert bir şekilde eleştirdiği, "Bizi anarşi içine çekmelerine müsaade etmeyeceğiz. Lokallere sağcı teröristleri sokmayın" dediği bildiriliyor.

Bu toplantıdan sonra önceki gün Tek Gıda-İş Cevizli Şubesinin, komandoların gelmesini önlemek için şube yöneticileri tarafından kapatıldığı, ayrıca sahte solcu grupların üslendiği Cevizli İstasyonu civarındaki 3-4 kahvenin de sahipleri tarafından kapatıldığı öğrenildi.

THY'DE

Geçen hükümetler zamanında THY'de göreve alınan 1800 personelin görevine son verileceği belirtildi.

Türk Hava Yollarının yeni Genel Müdürünün emriyle görevlerine son verilecek personelin önceki hükümetler zamanında göreve alınmış "partizan kadrolar" olduğu ve çoğunun hiç bir iş yapmadan sadece maaş almaya geldiklerini öne süren yeni yönetimin görevden alacağı 1800 kişinin yerine yine "partizan kadrolar" getireceği belirlendi.

Yetkililerin yaptıkları açıklamaya göre, Türk Hava Yolları Denetim Kurulu üyeliğine getirilen Ümit Utku'nun bu atamalarda önemli bir yer teşkil ettiği ve görevlerine son verilecek 1800 kişinin yerine kendisinin önereceği kişilerin atanacağı belirtildi. Bilindiği gibi, sinemacı Ümit Utku, THY'deki küçük bir hissesinden dolayı kurumun birçok imkanından yararlanıyordu. Utku, bir süre önce Demirel hükümeti tarafından THY Denetim Kurulu üyeliğine getirilmişti.

Bu arada Genel Müdürlüğün Ulaştırma Bakanlığına başvurarak 34 kişinin işe alınması için müsaade istediği öğrenildi.

Öte yandan THY Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğüne yeni atamaların yapıldığı ve burada görevli 7 personelin çeşitli yerlere sürgün edildiği öğrenildi. Bu müdürlükte şef olarak çalışan ve Hava-İş Sendikasının eski eğitim sekreterliğini yapmış olan bir şahsın da Van'a promosyon memurluğuna tayin edildiği fakat Van'da böyle bir görevin bulunmadığı anlaşıldı. Bu tayinler THY yönetimince hedef seçilen şahısları istifaya zorlamak olarak değerlendiriliyor.

DSİ VE TEK'DE DURUM

Bağımsız Enerji-İş Federasyonu tarafından yapılan bir açıklamada, DSİ ve TEK işyerlerinde çok sayıda işçinin işten atıldığı veya sürgün edildiği belirtildi.

Enerji-İş Federasyonunun açıklamasına göre, Adana ve Diyarbakır DSİ Bölge Müdürlüğü işyerlerinde çalışan işçilerin iş akitleri feshedildi, Antalya DSİ Bölge Müdürlüğünde çalışan işçilerin işyerleri değiştirildi ve Türkiye Elektrik Kurumu Köy Elektrifikasyon Daire Başkanlığında çalışan işçiler de işten atıldılar.

ANTALYA DSİ'DE ZORUNLU İZİN

DSİ 13. Bölgedeki Fayans Fabrikasında bakım gerekçesiyle üretim durduruldu ve 280 işçi zorunlu izne ayrıldı. DSİ'deki 350 personelin değiştirilmesinden sonra şimdi de çeşitli yerlerde tayinler yapıldı ve işçileri zorunlu izne ayırmaya başlandı. Özellikle Enerji-İş'e bağlı Fayans Fabrikasında 1 Şubattan geçerli olmak üzere 280 işçi zorunlu izne ayrıldı.

Diğer yandan DSİ 12-13 Sondaj Teknik Müdürlüğü işyerinde 97'si işçi, 6'sı teknik personel olmak üzere 103 kişinin de Trabzon'a sürüldüğü bildirildi.

DSİ'deki son gelişmelerle ilgili bir açıklama yapan Enerji-İş Şube Başkanı şunları belirtti: "DSİ senelerden beri olaylardan uzak bir işyeri olarak çalışıyordu. Ama bugünlerde yapılan baskın işçilerde huzur bırakmadı. DSİ'de yapılan bu operasyonlara biz Enerji-İş olarak sessiz kalmayacağımızı bildiririz. Bölge Müdürünün tutumu işyerindeki huzursuzluğun kaynağıdır. En kısa zamanda bu tutumuna son vermelidir."

ADANA SÜMERBANK'TA 32 İŞÇİ ÇIKARILDI

Bir süre önce yakıtsızlık nedeniyle üretime ara verilen Sümerbank Adana Bez Fabrikasında 8'i kadın 15 işçinin daha işine kıdem tazminatı verilmeksizin son verildi.

Bugüne kadar işlerine son verilen işçiler bunun üzerine bir basın toplantısı düzenleyerek, aralarında 3-17 yıllık işçi arkadaşlarının da bulunduğu 32 kişinin işten çıkarıldığını ve kıyımların süreceğini söylediler ve üretimin kasıtlı olarak durdurulduğunu belirttiler.

Bu konuda bir açıklama yapan TEKSİF Sendikası Adana Şube Başkanı Ömer Fethi Gürer de işten çıkarmaların tabanda tepkiye yolaçtığını ve fuel-oil yokluğunun işten çıkarmalar için gerçek gerekçe olmadığını söyledi.

Gürer son çıkışların, işçilerin evlerine tebliğ edildiğini belirtti ve işyeri temsilcisi Metin Akış'ın ise Sıkıyönetimce iki ay süreyle Adana dışına çıkarıldığını açıkladı.

MADEN-İŞ'TEN İSTİFA EDEN İŞÇİLER İŞTEN ÇIKARILDI

Maden-İş Sendikasından ayrılarak Bağımsız Devrimci Metal-İş Sendikasına geçen Çukurova Caterpillar işçileri, patronun sendikayı kabul etmemesi üzerine jandarma zoruyla işten atıldı.

İşçilerin işten çıkartılması ile ilgili açıklama yapan Devrimci Metal-İş Sendikası Ankara Şube Başkanı Hüseyin Ardiş şöyle dedi:

"İşçilerin sendika değiştirmesine tahammül edemeyen Pamukbank'ın Schweppes 'İnsanlar İyi Şeylere Layıktır'ın patronu, Tarım Kredi Kooperatiflerinin sahibi, çok uluslu tekel olan Çukurova patronu Mehmet Emin Karaahmet, işçilerin sendika değiştirmesine dahi tahammül edememiş, Ankara Çukurova servisinde çalışan 70 işçiyi, ihbarsız, kıdemsiz jandarma dipçiği altında sokağa atmıştır."

Caterpillar işçileri 15 gün önce Maden-İş'ten ayrılarak Devrimci Metal İş'e üye olmuşlar, patronun sendikayı kabul etmemesi üzerine de direnişe geçmişlerdi.

100 bin işçi...

(Baştarafı 1. sayfada)

Başta Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası olmak üzere Çimse-İş, Maden Federasyonu TKİ Genel Müdürlüğü, Ağaç-İş İmar İskan Bakanlığı, Selülöz-İş SEKA Genel Müdürlüğü, Tez Büro-İş SSK Genel Müdürlüğü [illegible] işyerlerinde [illegible] 100 bin işçi [illegible].

EK protokol talebinin önümüzdeki günlerde devalüasyondan önce sözleşme imzalamış olan diğer işyerlerinde de güçlenmesi bekleniyor.

(Konuyla ilgili diğer haberler işçi sayfamızda)

AET...

(Baştarafı 1. sayfada)

Ortak Pazar çevrelerinde sürprizle karşılanarak "gerçekçi olmayan bir tutum" şeklinde yorumlandı. Konuya ilişkin olarak çeşitli Batılı yayın organlarında çıkan haberler de aynı doğrultuda oldu.

TÜRKİYE'NİN TAKTİĞİ İKİ YÖNLÜ

Dışişleri Bakanı Erkmen'in yıl sonundan önce Türkiye'nin AET'ye tam üyelik isteminde bulunacağını belirtmesinden sonra kendisi ile konuştuğumuz adının açıklanmasını istemeyen bir AET görevlisi şöyle konuştu: "Türkiye'nin böyle bir istemde bulunacağı pek beklenmiyordu. Kanımca Türkiye bu istemi ile iki yönlü bir hedefi amaçlamaktadır. Birincisi Ortadoğudaki son gelişmelerden sonra Türkiye'nin öneminin daha da arttığının bilincinde olan Demirel Hükümeti tam üyelik başvurusunu yapacağını açıklayarak Türkiye-AET ilişkilerinde Avrupa Topluluğunun Türkiye'nin taleplerine daha çabuk ve Türkiye'nin istemleri doğrultusunda cevaplar vermesini hedeflemektedir.

Demirel Hükümetinin ikinci bakış açısı da Türkiye'nin AET ile bütünleşme mekanizması içine girmeyi ciddi bir şekilde düşündüğü olabilir."

TAM ÜYELİK AET İÇİN SORUN

"Her iki varsayımda da Türkiye'nin AET'ye tam üye olma istemi Ortak Pazar açısından büyük sorunlar yaratacaktır. Henüz şu anda kendi iç meselelerini çözümleyemeyen AET Yunanistan, Portekiz ve İspanya'nın topluluğa üye olmasıyla daha da büyük sorunlarla karşı karşıya kalacaktır. Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu ekonomik durumda AET'ye orta vadede üye olmasını beklemek per gerçekçi değildir."

Demirel Hükümetinin başvuru açıklamasını akıllıca ve Türkiye için olumlu şartların mevcut olduğu bir dönemde yaptığını belirten AET yetkilisi tam üyelik başvurusu konusunda şunları sözlerine ekledi:

Ek protokol...

(Baştarafı 1. sayfada)

pılması istemi çerçevesinde [illegible] işveren ve sendikalar [illegible].

Son devalüasyondan sonra Ek Protokol [illegible].

Öğrenci kredilerinin 5 bin lira olması istendi

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL Devrimci Gençlik Birliği Başkanı Atilla Aytemur, zam furyasının üniversite ve yüksek okullarda okuma olanağı olan sınırlı sayıdaki gencin de bu hakkını elinden aldığını söyleyerek öğrenci kredilerinin 5 bin lira olmasını istedi.

"Artık Anadolulu memur bütün maaşını gönderse de çocuğunu üniversitede okutamayacaktır" diyen Atilla Aytemur, sadece yoksul halk çocuklarının değil, orta gelirli ailelere mensup gençlerin de eğitim görme talebine darbe indirildiğini belirtti.

"Gençlik bu durumun değişmesini istiyor. Demokratik özgürlük ve ekonomik ferahlama, gençliğimizin Rusya'ya ve faşist teröre karşı mücadelesini bir kat daha güçlendirecektir. Bunun için,

"1— Öğrenci kredileri 5 bin lira olmalıdır. Fiyatlar arttıkça krediler uygun olarak yükseltilmelidir.

"2— Bütün devlet kuruluşları öğrencilere şimdiki duruma uygun indirim uygulamalıdır.

"3— Öğrenci gençliğin beslenme, giyinme ve öğrenim araçları ihtiyacını ucuz fiyatla sağlayan ve taksitli satışlar yapan öğrenci kooperatifleri kurulmalıdır.

"4— Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarında kalan öğrencilere ucuz yemek sağlayan lokantalar işletilmeli ve kantinler açılmalıdır.

Okmeydanı'nda...

(Baştarafı 1. sayfada)

lü yurttaşların gitmekte olduğu Selamet Camisi yanındaki kahveye dün gece saat 20.30 sıralarında kimliği belirlenemeyen kişilerce tabanca ile ateş açıldı. Olayda Osman Kabakçı ve Servet Ünel öldüler. İsmail Alp, Ersin Toksoy ve Celalettin Aytekin ise yaralandılar ve SSK Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Eyüp İslambey Mahallesinde Caddede yürümekte olan Töb-Der üyesi Eyüp Nişanca İlkokulu öğretmenlerinden Tacettin Şentürk'e dün saat 20.30 sıralarında kimliği belirlenemeyen bir kişi tarafından ateş açıldı. Ağır yaralanan öğretmen hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

Zeytinburnu'nda dün saat 16.35'te kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu 23 yaşındaki sağ görüşlü Ömer Karaca isimli bir kişi öldürüldü.

KAYSERİ'DE

Battal Gazi Mahallesinde devriye gezen güvenlik kuvvetlerine önceki gece bir grup tarafından ateş açıldı. Saldırı sırasında yaralanan olmadı. Polis olayla ilgili olarak Mustafa Akpolat, Hüseyin Kalkan, Nuri Tatlıoğlu, Mehmet Genç ve Akif Tanyeli isimli kişilerin silahlarıyla birlikte yakalanarak gözaltına alındığını bildirdi.

Öte yandan Mimar Sinan Mahallesinde Esnaf Klübü dün gece tarandı. Can kaybının olmadığı olaydan sonra Yaşar Özel adlı bir kişi silahıyla birlikte yakalandı.

Develi Sulh Ceza Hakimi Resul Yılmaz'ın evine önceki gece kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından tahrip gücü yüksek bomba yerleştirildi. Patlayıcı madde tesirsiz hale getirildi.

VAN'DA

Van'ın Eren polis karakolu önceki gece saat 20.45 sıralarında kimliği belirlenemeyen kişilerce kurşunlandı. Uzun menzilli silahlarla atılan kurşunlar binanın yan cephesine isabet etti. Olay sırasında karakolda bulunan polisler kendilerini yere atarak saldırıdan yara almadan kurtuldular.

Emniyet Müdür Vekili Soner Gürel'in yaptığı açıklamaya göre, ateş edilen yerde uzun menzilli bir silaha ait 20 adet boş kovan bulundu.

URFA'DA

Siverek'in Hürriyet Mahallesinde henüz kimliği belirlenemeyen 30 yaşlarında bir erkek cesedi bulundu.

TARSUS'DA

Tarsus'da bir kişi öldürüldü, bir kişi de yaralandı.

Önceki gece geç saatlerde motorsikletle köylerine gitmekte olan Hasan Bilküçük ve Gürbüz Selser'in yolları silahlı iki kişi tarafından kesildi. Motorsiklettekiler durmayınca arkalarından ateş açıldı ve Hasan Bilküçük öldü, Gürbüz Selser yaralandı.

GİRESUN'DA

Giresun'un Espiye ilçesinde önceki akşam saat 18.30 sıralarında kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu iki kişi yaralandı. Saldırıya uğrayarak yaralanan Çam Mahallesi Cehenneli [illegible] Ahmet Özkul ile Yılmaz Gülsoy adındaki yurttaş hastanede kurtarılamayarak öldü.

GÜLLÜOĞLU'NUN CENAZESİ

Avukat Halil Güllüoğlu'nun cenazesi saat 10.30'da Devlet Hastanesinden alınarak Ceyhan'ın Kösreli köyüne götürüldü.

Sıkıyönetim yetkilileri olaylara yol açar gerekçesiyle Baro önünde yapılmak istenen törene izin vermedi. CHP, MSP, TİKP temsilcileri cenaze törenine katıldı.

İZMİR'DE

İzmir'de Tariş'e bağlı işletmelerde direnişin sona ermesinden sonra "Genel greve hazırlık" amacıyla İzmir'in çeşitli semtlerinde esnafı tehdit ederek zorla kepenk kapattıran beş kişi suçüstü yakalandılar. Yakalananların "Türkiye Devrimci Komünist Partisi" üyesi oldukları öne sürüldü.

Fırat...

(Baştarafı 1. sayfada)

belirterek, bu ilişki içinde Türkiye'nin jeopolitik durumu ve bağlı olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin gücü ve has potansiyelinin önemine işaret etti.

Fırat, gerek NATO, gerekse Varşova blokları arasındaki güç mukayesesinde Afganistan olayları İran ile Amerika arasındaki ilişkiler ve İran'la Pakistan'ın Sovyet tehdidi altında bulunması dikkate alınırsa, Türkiye'nin öneminin bir kat daha arttığını söyledi. Sovyetler Birliği'nin emellerini de anlatan Fırat, şöyle konuştu. "Sovyetler Birliği'nin Afganistan işgaliyle cesur bir davranış içine girmesi nükleer silahlardaki üstünlüğü elinde bulundurmasının bir sonucudur. Amerikanın Batı Avrupaya orta menzilli nükleer silahlar yerleştirdiği 1983 yılına kadar, Sovyetler Birliği'nin bu üstünlüğü daha ne yolda kullanacağını doğru değerlendirmek zorundayız.

"Zira hedefleri Hint Okyanusuna ulaşmak ve basra Körfezine egemen olmak suretiyle:

a. İran ve Arap yarımadasındaki petrol kaynaklarını kontrol altına almak.

b. Ortadoğu'yu güneyden kuşatmak,

c. Afrika'yı güneydan tehdit altına almaktır."

Hilmi Fırat, bu hedefler dikkate alındığı takdirde Sovyetler Birliği'nin Orta ve Yakındoğu ülkelerinde öncelikle Pakistan ve İran'da iç karışıklıklar ve müdahale hareketlerine girişmesinin büyük bir ihtimal olduğunu belirtti. Fırat bu gelişmeye paralel olarak Türkiye'de de dış kökenli anarşik olayların tırmanma olasılığına da dikkati çekti.

Hilmi Fırat ayrıca bu iç karışıklıkların Yugoslavya'ya sıçraması ve yönetimin Sovyetler Birliği'ne daha yakın bir politika izlemesi halinde Ortadoğu'yu güneyden kuşatma hareketinin kuzeyde Adriyatik denizine çıkışı ile tam bir kıskaç hareketine dönüşmesinin gözönünde bulundurulmasını da istedi.

Hilmi Fırat konuşmasının bundan sonraki bölümünde, Türkiye'nin coğrafi konumu itibariyle Sovyetler Birliği'ni, sıcak ülkelere ve buradaki doğal petrol kaynaklarına ulaştırar yol üzerinde bulunduğunu belirtti. Hilmi Fırat, Sovyetler Birliği'nden gelecek bu tehdit karşısında Türkiye'nin NATO ittifakına girmesini doğal olarak nitelerken "Tehdide karşı NATO ittifakı içinde ve ittifak stratejisinin gerektirdiği her şeyden önce güçlü bir kara kuvvetine sonra da aynı stratejinin öngördüğü ölçüde deniz ve hava kuvvetlerine sahip olmak zorundayız" dedi.

Hilmi Fırat, konuşmasında Türkiye'nin yine coğrafi durumu itibariyle gerek doğu gerek batı için büyük öneme haiz olduğunu belirtirken, Sovyetler Birliği'nin en hassas yeri olan Ukrayna bölgesine ulaştıran deniz, kara ve hava yolları üzerinde bulunduğunun da unutulmaması gerektiğini söyledi.

KOMŞULARLA İLİŞKİLER

Daha sonra İran, Suriye, Irak ve Yunanistan ile ilişkiler konusuna da değinen Fırat, tek tek bu ülkelerle ilişkilerimiz üzerinde dururken İran'ın henüz Sovyetler Birliği tarafında olmadığını, Türkiye'ye de bir düşmanlık gütmediğini belirtmekle birlikte 1983 yılından önce bu ülkede meydana gelebilecek sızma ve iç kargaşalıklara karşı Türkiye'nin dikkatli olması gerektiğini söyledi.

Hilmi Fırat buna mukabil Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı siyasal, ekonomik, psikolojik bir kampanya başlattığını ve Türkiye'yi siyasal bir yalnızlığa itmek için çaba gösterdiğini söyledi.

Fırat, Yunanistan'ın bu şekilde gerekirse askeri güce başvurarak ve dünya kamuoyunu baskı unsuru olarak kullanmak suretiyle kısa sürede bölgesel harp içinde emellerine ulaşmak isteyeceğini belirtti.

MİLLİ SAVUNMA

Milli Savunma sanayisi nin geliştirilmesi ve ülkedeki sanayileşmeye paralel olarak yürütülmesi gerektiğini belirten Hilmi Fırat, silahlı kuvvetlerin ihtiyaçlarının büyük kısmını içerden karşılamak suretiyle bu gücün dışa olan bağımlılığının en düşük düzeye düşürülmesi gerektiğini de sözlerine ekledi.

BİRİNCİOĞLU'NUN KONUŞMASI

Milli Savunma Bakanlığı bütçesi görüşmeleri sırasında konuşan Milli Savunma Bakanı Ahmet Birincioğlu, "kimsenin toprağında gözümüz yok" dedi.

Ahmet Biricioğlu askerlik süresinin kısaltılmayacağını belirtirken, ABD ile savunma konusunda yapılan anlaşmanın Mecliste görüşülmesinden fayda gördüğünü, fakat bugün görüşmenin "ülkeye yararlı olmayacağını" öne sürdü.

BESİM ÜSTÜNEL'İN KONUŞMASI

CHP İstanbul Senatörü Prof. Besim Üstünel, Milli Savunma Bütçesi tartışması sırasında şahsı adına yaptığı konuşmada "Ortadoğu'daki gelişmeler komşumuz İran'daki devrim ve onu izleyen olaylar ve Afganistan'ın yabancı bir güç tarafından işgali ve petrolün dünya politikasındaki ve askeri güç dengesindeki öneminin artmış olması bizi ülke olarak son derece dikkatli ve hazırlıklı olmaya zorlamaktadır" dedi.

Üstünel, Yunanistan'la ilişkiler konusunda, "Yunanistan'ın NATO'ya dönüşü için Türkiye ödün vermemelidir. Aksi halde Yunanistan'la aramızdaki hiç bir anlaşmazlık çözüme ulaşamaz" dedi.

Aydınlık — BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına (sahibi) ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu-İstanbul Tel: 26 52 44 - 26 61 12 [illegible]
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. Ofset Tesisleri
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 33/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgiller İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90
[illegible] 13. Sok. Sefer İşhanı [illegible]
[illegible]ON: Cumhuriyet Mah. [illegible]
DİYARBAKIR: Beyazıt [illegible] 357

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgin, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 1125 TL.	3 aylık 900 TL.
6 aylık 2250 TL.	6 aylık 1800 TL.
1 yıllık 4500 TL.	1 yıllık 3600 TL.

NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-671

KİT'ler nasıl batağa sürüklendi

UYUTULAN DEVLER

Alper Görmüş

3

"Zor dönemlerin sektörü" denilen özel sektör, yok olma tehdidiyle karşılaşırken

2. DÖNEMDE TCDD'NİN KÂR-ZARAR DURUMU

1929 - 1936 (milyon TL)		1973 - 1978 (milyar TL)	
1929	(+) 4.017	1973	(−) 619
1930	(+) 2.525	1974	(−)1.226
1931	(+) 4.510	1975	(−)1.075
1932	(+) 2.370	1976	(−) 196
1933	(+) 4.063	1977	(−) 960
1934	(+) 6.088	1978	(−)2.300
1935	(+) 5.112		
1936	(+) 8.216		

* Kaynak: Türkiye'de Devletçilik, Haldun Derin - 1940
1976, 1977, 1978 ve 1979 yılları bütçe gerekçeleri

1930'lardaki dünya bunalımında ekonomiyi KİT'ler ayakta tutmuştu

●Devletin, partizanlık yapmadan, yiyici ve vurguncuları beslemeden, ekonomik hayata doğrudan müdahale ettiği Birinci Beş Yıllık Plan döneminde (1934-1939) dış ticaret 1 yıl hariç hiç açık vermedi

Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kötü yönetildiği, verimsiz çalıştığı ve bunun tek nedeninin devletin ekonomiye "burnunu sokması". olduğu propagandası zaman zaman ajitasyon unsurlarıyla da destekleniyor. Buna göre, özel sektör işletmeleri zorluk döneminin kuruluşlarıdır ve her dönemde verimli çalışmanın yolunu bulurlar. Buna karşılık KİT'ler ve genellikle kamu sektörü ekonominin kamburudur.

1930'LAR TÜRKİYESİ VE EKONOMİNİN LOKOMOTİFİ

Atatürk'ün, "İktisadi zaferlerle taçlanmayan askeri zaferler geçicidir" sözüne bağlı olarak, Cumhuriyetin ilanıyla birlikte bir ekonomik kalkınma seferberliği başlatıldı. Ancak, Cumhuriyetin kurulduğu yıl toplanan ve ekonomiye devletçiliğin yön vermesine karar verilen yıl olan 1933'e kadar kayda değer bir başarı elde edilemedi. Oysa bu dönem, kalkınma görevinin özel kesime bırakıldığı bir dönemdi.

1929 yılından itibaren koşullar daha da ağırlaştı. Dünyayı saran 1929 bunalımı tarım ürünlerinin fiyatlarını sınai ürünlerinin fiyatlarından daha büyük bir hızla düşürmeye başladı. Yabancı kredi olanakları ise tamamen tıkandı. Bu durumda, yatırım malları ve ara malları ithalatına dayanarak üretim yapmak ve kalkınmak olanakları kalmadı. KİT'leri hedef alan propagandaya göre, "zorluk dönemlerinin kuruluşları" olan özel işletmeler bu durumda da verimli bir şekilde çalışmanın yollarını bulmalıydı. Fakat öyle olmadı. Özel sektörün tamamen yok olması tehlikesi bile belirdi. Bu andan itibaren de, devlet, ekonomiye doğrudan müdahaleye başladı ve Birinci Beş Yıllık Planın hazırlanmasına girişildi. 1934'te de planın uygulanmasına fiilen başlandı. İlk uygulama, Sümerbank'ın kurulması oldu. Bunu, Şeker Şirketi, Etibank ve M.T.A. izledi. Türkiye ekonomisinin en zor döneminde "zor dönemlere dayanamaz" denilen kamu kuruluşları ekonominin imdadına yetişti.

Şimdi bazı örneklerle KİT'lerin, doğru kullanılabilirlerse verimli çalışabileceklerini, geçmişte böyle çalıştıklarını göstermeye çalışalım:

Tablo-6'nın gösterdiği gerçek çok öğreticidir. 1973'ten beri sürekli zarar eden Devlet Demir Yolları, görüldüğü gibi, dünyanın büyük bir iktisadi bunalım içinde olduğu yıllarda hiç bir zaman zarar etmemiştir. Çünkü o zaman kamu kuruluşlarının başarılı olmasını isteyen bir iktidar vardı ve bu nedenle partizanlık, yiyicilik ve vurgunculuk da yoktu. Kimsenin kuşkusu olmasın, bu ilk koşul sağlandığında birçok şey yola girer ve KİT'lerin verimli çalışmasının yolu yeniden açılır.

BAŞKA ÖRNEKLER

Verimli çalışan kamu kuruluşları bugün nasıl istisnaları oluşturuyorsa, 1930'lar ve 40'larda da zararına ve verimsiz çalışan kamu kuruluşları öylesine azdı.

Etibank kurulduğunda Türkiye'nin 7 milyon 71 bin lira olan maden ihracatı içinde 205 bin tonla ancak yüzde 3'lük bir paya sahipti. Bundan 1 yıl sonra, 1937'de ise üretimi 1 milyon 195 bin tona ve toplam ihracat içindeki payı da yüzde 15'e yükseldi.

Gene başka bir örnek, Şark Krom Türk Anonim Şirketi. Bu şirket kurulduğunda 190 bin tonluk toplam üretim içinde 49 bin tonla yüzde 25'lik hisseye sahipti. 1 yıl sonra ise üretimini 95 bin tona çıkardı.

1926'ya kadar Türkiye'de şeker pancarı üretimi bilinmiyordu ve Türkiye'de bütün şeker ihtiyacı ithalatla karşılanıyordu. İlk şeker fabrikası 1926'da kuruldu 5 bin 350 ton üretim yaptı. Aynı yılki ithalat ise 62 bin 971 tondu. 1937'ye gelindiğinde bu oran şöyle değişmişti: Ülke içi üretim 51 bin ton ve ithalat 12 bin ton.

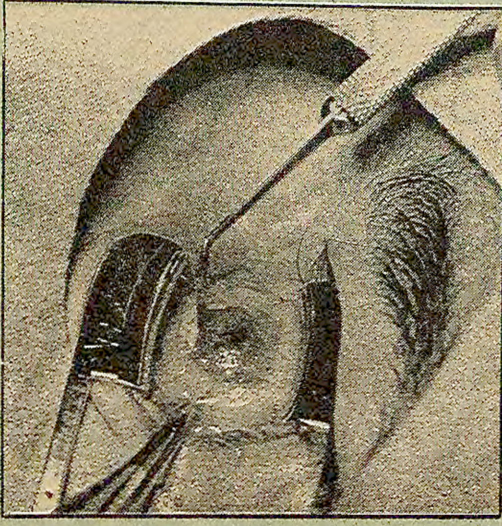
Devletin, partizanlık yapmadan, bazı yiyici ve vurgunculara çıkar sağlamadan milli ekonomiyi güçlendirmek için ekonomiye müdahalesi bütün ekonominin durumunu özetleyen dış ticaret dengesi rakamlarında da açıkça görülebilmektedir. Ekonomik kalkınma görevinin özel sektöre bırakıldığı 1923-1929 döneminde dış ticaret dengesi sürekli açık verdi. Daha sonra devletin iktisadi hayata dolaylı müdahalesi ve doğrudan katıldığı Birinci Beş Yıllık Plan dönemi boyunca 1 yıl hariç, dış ticaret dengesi hiç açık vermedi.

YARIN: KİT'ler dipsiz kuyu olmaktan çıkarılabilir

Bütün dünyanın bunalıma sürüklendiği koşullarda bile sürekli kâr eden TCDD, şimdi sürekli zarar ediyor. İktisat kitapları, talebi fazla olan mal ve hizmetlerin kârlı çalışacağını yazar. TCDD'de talep işte böyle ama...

İspanya'da göz derisi hastalıklarına karşı yeni bir yöntem geliştirildi

●GÖZ DERİSİ ÖNCE YAĞLI ÖZEL BİR MADDEYLE SIVANIYOR DAHA SONRA ÖZEL BİR BIÇAKLA BU MADDE SIYRILIP ATILIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanya'da göz yüzeyinde meydana gelen tehlikeli enfeksiyonlara karşı yeni bir yöntem geliştirildi.

Dr. Luis Quterino ve arkadaşlarının çalışmaları sonucu geliştirilen yöntemle hasta gözün üstüne yağlı özel bir madde dökülüyor. Bu madde kısa süre içinde koyulaşarak göz üzerinde jöle kıvamında bir tabaka meydana getiriyor ve göz derisine yapışıyor. Daha sonra doktorlar özel bir bıçakla bu tabakayı gözün üzerinden sıyırıp çıkarıyorlar. Enfeksiyona yol açan virüsler de bu tabaka ile birlikte sökülüp atılıyor. Bir haftalık tedavi sonucu göz derisi eski parlaklık ve saydamlığına kavuşuyor.

Yeni yöntemi ilk önce tavşanlar üzerinde deneyen doktorların başarılı olduktan sonra, bu kez Hindistan'a gittikleri ve göz hastalıklarının çok yaygın olduğu bu ülkede 1700 kadar hasta üzerinde başarılı bir tedavi uyguladıkları öğrenildi.

Herpes-virüslerine karşı bugüne kadar uygulanan çeşitli yöntemlerin başarısız kalması sonucu kuşkuya düşen tıp çevreleri yeni yöntemin başarısını kabul etmekle birlikte yaygınlaşması için belli bir sürenin geçmesi gerektiğini söylüyorlar.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

19.00 HABERLER

19.05 ŞEKER KIZ

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 17. bölümünde, Candy Meksika'ya doğru arabayla maceralı bir yolculuk yapmaktadır. Yoldan bir de aile alırlar arabaya. Hastalanan çocuk için Candy arabayı kaçırır ve çocuğu kurtarır.

19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİ TOPLU PROGRAMI

Aydın Utku'nun hazırladığı bu programda, Yağan Yağmur (Koro), Havada Turna Sesi Geliyor (Şahin Gültekin - Seha Okuş), Kavakta Turna Sesi Var (Koro), Aman Dere Deryalar (Koro), A! Yanak Allanıyor (Koro), Bağlamam Perde Perde (Koro)'dan söylenecek.

20.00 HABERLER

20.35 MİNİK BALE

Programda, Çaykovski'nin Kuğu Gölü 2. Perdeden ikili dansı yayınlanacak. Dansçılar: Rengin Taş - Erkan Çimenciler..

20.45 KIBRIS'TA TÜRK ESERLERİ

Dizi belgeselin bugün yayınlanacak olan 6. bölümünde, Girne Limanı, Girne dolaylarında yer alan Saint Hisarion Kalesi, Girne Halk Sanatları Müzesi, Ağa Cafer Paşa Camisi, Baldöken Mezarlığı, Deniz Şehitliği, Ömer Türbesi ve Karaoğlanoğlu Şehitliği tanıtılıyor. Programı Orhan Tuncel ile Süleyman Saylan birlikte hazırladılar.

21.15 TV'DE TÜRK SİNEMASI

100 LİRA İLE EVLENİLMEZ

Yönetmenliğini Osman F.Seden'in yaptığı ve başlıca rollerini Ediz Hun, Gülşen Bubikoğlu, Ahu Tuğbay, Bülent Kayabaş, Hulusi Kentmen, Adile Naşit Suzan Avcı ve Mete İnselel'in paylaştıkları "100 Lira ile Evlenilmez" adlı film yayınlanacak.

22.45 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK

JOSE FELLICANO SÖYLÜYOR

23.15 HABERLER

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Atamayana atarlar

İşe bakın!

MHP, CHP'nin kapatılmasını istemiş!

Futbol seyircilerinin sık kullandığı bir deyim vardır:

"Atamayana atarlar."

Bir takım bastırır ama bir türlü gol atamaz. Derken karşı takım bir kontratak yapıp golü atıverir. Bu olay karşısında seyirciler bağırırlar: "Atamayana atarlar!"

CHP'nin elinde MHP hakkında suç dosyaları biriktikçe birikmişti. Bunların bir sayfası bile kapatmak için başvuruya yeterdi.

Oy hesabı, koltuk hesabı, aman AP güçlenmesin kaygusu derken CHP kendi ayağını bağlayıp gol atmaktan vazgeçince, MHP'de anlaşılan futbol seyircisinin ünlü deyiminden ilham alarak harekete geçiverdi.

Yavuz hırsız dediğin de ev sahibini işte böyle bastırır!

* * *

Ecevit'in de katıldığı Sosyalist Enternasyonal toplantısından sonra yayınlanan ortak bildiride Afganistan işgali kınanıyor. Sovyetlerin Afganistan'dan derhal çekilmesi isteniyor.

Aslında gerek toplantıda yapılan konuşmalarda, gerekse ortak bildiride yine yumuşama, silahsızlanma hayallerine yer verilmiştir. Ama bunda bile geçmişte söylenenlerden farklı bir yön vardır. Artık teslimiyetçiler bile yumuşama ve silahsızlanmadan sözederken, Sovyet işgalini kınayarak, bu olayın yumuşamayı baltalamasından duydukları üzüntüyü dile getirmektedirler.

Yani artık yumuşamacıların söyledikleri bile yumuşama masalının ardından yakılan birer ağıt, okunan birer fatiha niteliğini kazanmıştır.

Brejnev, Afganistan işgalini unutturmak için tekrar diplomatik bir taarruza girişmişti. Kendisinin aslında "barıştan yana" olduğunu anlatarak, yumuşama ve silahsızlanma masallarını tekrar piyasaya sürerek, dikkatleri Afganistan'dan ve başlattığı stratejik taarruzdan uzaklaştırmaya çalışıyordu.

Ne var ki, dünyadaki en teslimiyetçi unsurların oluşturduğu Sosyalist Enternasyonal de bile Afganistan işgalinin kınanması, Sovyetlerin artık işinin çok güç olduğunu gösteriyor.

Ecevit, Sosyalist Enternasyonal'deki konuşmasında, işgalden bir ay sonra, lütfen ve kerhen bazı sözler söyleyebilmiştir:

"Afganistan'a Sovyetler Birliği'nin askeri müdahalesi son derece esef edilecek bir olaydır." Ama ardından da hemen eklemiştir: "Dünyadaki siyasal gelişmeler silahsızlanmayı olumsuz yönde etkiliyor, yumuşama ve insan haklarına zarar veriyor. ABD ile Sovyetler Birliği ilişkilerini daha ılımlı duruma getirmelidir!"

İşgalin adı daha hâlâ "askeri müdahale".

Ve bundan zarar gören de Afganistan halkı ve bölge ülkeleri, dünya halkları değil, yumuşama!

Yani CHP yönetimi ve Ecevit, tatlı masallar ve hayallerle avunmaya devam ediyorlar. Zaten Brejnev'in istediği de bundan başka bir şey değil.

Prof. Turan Güneş'in dediği gibi, "Rüya görmek hayal görmekten iyidir. Çünkü rüya gören sonunda uyanır ve rüya gördüğünü anlar. Ama hayal gören hayal gördüğünü hiç anlamaz."

Onlar hayal gördükçe, millete iyice sırtlarını dönüyorlar. Millete sırtlarını döndükçe de yavuz hırsızların cesareti artıyor. Bu kafada gittikleri sürece, köpeklere, ayılara ve bilcümle mahlukata maskara olmaktan kurtulamayacaklar.

TESLİMİYETÇİLİĞİN BAŞINI ÇEKENLERDEN WEHNER'İN TEZLERİNİ ORDU İÇİNDE SAVUNUYORDU

Savunma Bakanı Hans Apel

Batı Alman ordusundan atılan Tümgeneral Gert Bastian

Sovyet silahlanmasının savunmaya yönelik olduğunu iddia eden Batı Alman Generali görevinden alındı

Sovyetler Birliği silahlı kuvvetlerinin silahlanmasının savunmaya yönelik olduğu şeklindeki tezi Batı Alman ordusu içinde savunan Tümgeneral Gert Bastian ordudan atıldı.

1979 yılı mart ayında, siyasi bir toplantıda yaptığı bir konuşmayla dikkati çeken General, Savunma Bakanı Apel'in uyarılarına karşı aldırmaz tutumunu bugüne kadar sürdürdü. Avrupa'da yeni taktik füzelerin yerleştirilmesi tartışmaları sırasında da, gelenekleri bozarak ordu içinden silahlanma aleyhinde propaganda yapmaya başlayan General Bastian, Savunma Bakanı Apel tarafından telefon emriyle görevinden alındı. 18 bin askere kumanda eden bir generalin savunmayı baltalayıcı girişimlerde bulunmasına daha fazla göz yumulamayacağını açıklayan yetkililer, Bastian'ın, son olarak bir kitaba yazdığı önsözde, Sovyet aleyhtarlığına karşı çıktığını belirttiler.

Hatırlanacağı gibi, Batı Alman Sosyal Demokrat Partisi SPD'nin Meclis Grup Başkanlığını yapan ve Parti Başkanı Brandt ile birlikte teslimiyetçiliğin başını çeken Herbert Wehner, Sovyetler Birliği silahlanmasının savunmaya yönelik olduğu tezini ortaya atarak büyük bir tartışma başlatmıştı. SPD Kongresinde ağır yenilgiye uğrayan bu görüş, taktik füzelerin Avrupa'ya yerleştirilmesi konusunda da ortaya çıkmış, gerek parlamentoda gerekse SPD içinde azınlıkta kalmıştı. Alman kamuoyunda da yankı bulamayan bu teslimiyetçi görüşün ordu içinden ve üstelik bir general ağzından savunulması büyük tepkilere yol açmıştı.